

«Норуот
күүһэ —
көмүөл
күүһэ!»

ЭНГСИЭЛИИ

12+
2015 сыл
Атырдык ыйын
15 күнэ
Субуота
№96-97 (10329)

1935 сыл алтынны 5
күнүгэр төрүтэммитэ

○ Нам улуунун хаһыата ○

1996, 2005, 2009 сылларга
«Сыл бастыг хаһыата»

Перепись - 2016

ПЕРЕПИСИ НЕ СТОИТ БОЯТЬСЯ

Всего менее года отделяют нас до начала Всероссийской сельскохозяйственной переписи (ВСХП) 2016 года, которая, как известно, в соответствии с постановлением Правительства Российской Федерации от 10 апреля 2013 года № 316 пройдет с 1 июля по 15 августа следующего года.

В нашем улусе полным ходом идет подготовка к данному крупномасштабному мероприятию федерального уровня. В настоящее время основной задачей подготовительного этапа является составление списков объектов сельскохозяйственных организаций (крупные и средние, малые, подсобные хозяйства не сельскохозяйственных организаций), крестьянские (фермерские) хозяйства и индивидуальные предприниматели, личные подсобные и другие индивидуальные хозяйства граждан, а также садоводческие, огороднические и дачные некоммерческие объединения. Респондентами переписи станут также частные хозяйства, если имеют земельный участок или сельскохозяйственных животных. Следует отметить, что в сельской местности будут учитываться все хозяйства.

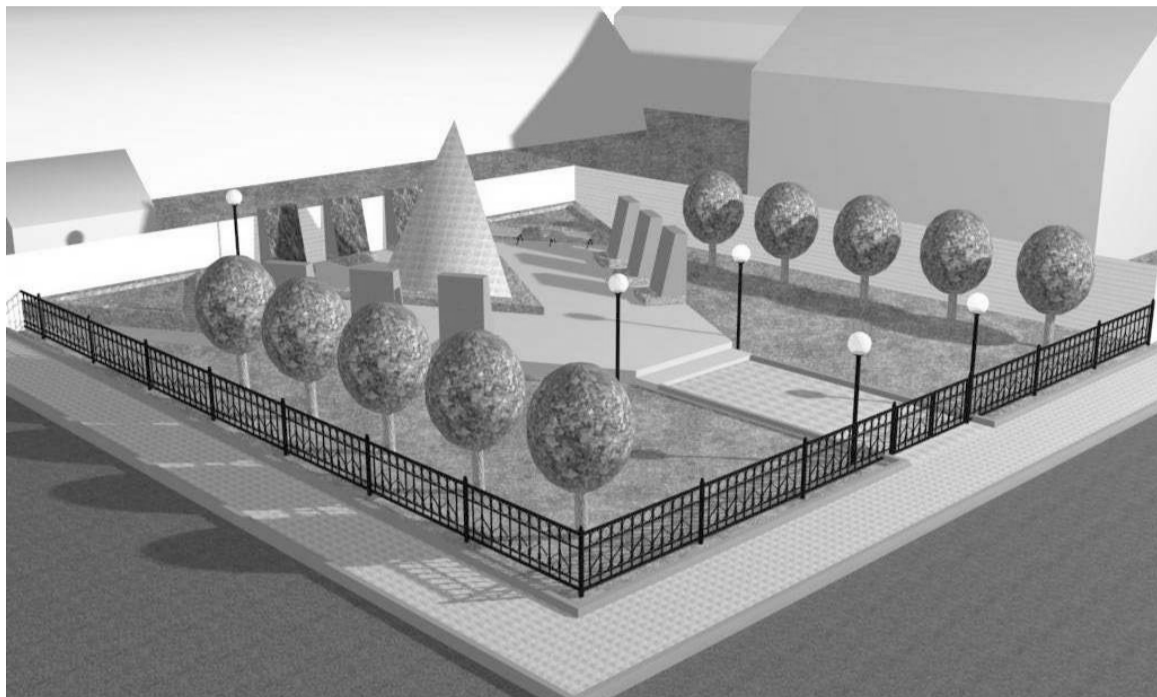
Качественное формирование списков впоследствии повлияет на полноту охвата всех категорий сельскохозяйственных производителей переписью, а значит и на достоверность ее итогов. Понимая важность этого, в соответствии с распоряжением Главы улуса от 02.06.2015 г №899-р «О подготовке к проведению Всероссийской сельскохозяйственной переписи 2016 года на территории Намского улуса» Намским отделом статистики и внештатной службой ВСХП 2016 г. организовано взаимодействие с Главами МО населегов, МКУ «Управления сельского хозяйства», МКУ КУМИ МО «Намский улус», рабочими группами населегов по составлению списков переписи.

В рамках предстоящей сельскохозяйственной переписи особую актуальность приобретают похозяйственные книги, как основа списков личных подсобных хозяйств населения. До 15 июля текущего года муниципальные образования по результатам подворного обхода должны были завершить обновление данных в похозяйственных книгах, содержащих сведения о гражданах, ведущих личные подсобные хозяйства, но, к сожалению, не все муниципальные образования завершили обновление похозяйственных книг.

Поэтому хочется обратиться к жителям улуса, являющимся владельцами земельных участков, а также имеющим в наличии скот, с пониманием отнестись к людям, которые будут заниматься сбором указанных сведений и сообщить им достоверную информацию. Со своей стороны Намский отдел статистики и внештатная служба ВСХП 2016 г. гарантирует конфиденциальность полученных сведений и заверяет, что никакие фискальные цели выполнения данной работы не преследует.

**Внештатная служба
Всероссийской
сельскохозяйственной
переписи**

ХОРСУН БЫҢЫЫ ӨЙДӨБҮННҮГЭ

Сотору кэминэн биһиги улууспут киинин саҥа сквер аһыллан кизгэтэрэ быһаарыллына. Туох ис хоһоонноох уонна тоҕо өссө биэр сквер эбиллэр диір буоллаха, улууспут дьоно олохторун кэрэйбэккэ хорсун быһыыны оноро сылдьан (холобур, кими эрэ ууттан, уоттан эбэтэр атын издэнтэн быһыы сылдьан) олохторун толук уурбуттарын умнубат, хорсун холбурдарынан кизн туттар инниттэн оноһуллар.

Манньык сквер баар буоллун сөп этэ диир санаа бастаан Ленскэй нэһилиэк депутаттарынын сессиятыгар Айаал Бубякин аатын уулуссага ингэри туһунан кэпсэтиигэ нэһилиэк баһылыгын солбуйааччы Федоров П.Л. эппитэ. Билигин Павел Львович бэйэтэ эмиз бу хайысханан дьянаардаахтык үлэлиир, олхтоох дьяналтаттан сөптөөх үп-харчы көрүлүннэ.

Бастаан сквер нэһилиэк эрэ таһымыгар барылламмыт буолабына билигин улуус таһым-

наах сквер диир ааттанар буола. Улуус баһылыга Атласов А.П. Ленскэй нэһилиэк барылыгар итинник ис хоһоонноох этти киллэрэн, ону атын нэһилиэктер баһылыктара өйөөннөр улуус анал комиссията (сал. улуус баһылыгын бастакы солбуйааччы Сивцева И.И.) тэрилиннэ, сквер туһунан балаһыаньа онотулунна. Сквер бырайыагын улуус архитектора Маркова А.Е. үс кырылаах памятник киллэрэн онордо, нэһилиэктер үбүлээһиннэ кыттар буоллулар.

Бу сквер ханан баар буолуоҕа диір буоллаха, урут «Сельхозтехника» тэрилтэтин иннигэр (билигин полиция отделын дьээтэ) «ДТ-75» трактор турбут сиригэр. Сквер мемориальной стелатыгар сулууспалы сылдьан өлбүт биір дойдулаахтарбыт (ол иһигэр армия, полиция уонна атын сулууспалар эмиз киирэллэр) ааттара эмиз суруллуохтаахтар. Полиция үлэһиттэрэ сквер тутуутугар харчы хомуйа сылдьаллар.

Билигин 324 кв.м скверга албан ааттара көмүс буукубаларынан суруллуохтаах хорсун дьоммут испиһэктэрин онорруу үлэтэ саҕаланна. Хас биір дии нэһилиэктэн, военкоматтан уонна да атын сулууспалартан испиһэктэр онотуллан улуус комиссиятын көрүүтүгэр киириэхтэрэ. Онон хаһыаптыт ааҕааччыларыттан көрдөһөбүт — баҕар хорсун санаалаах ким эрэ дьону быһыы, өрүһүйэ сылдьан сырдык тыһынын толук уурбутун туһунан билэр буолуоххыгына улуус комиссиятыгар тиздэргитигэр.

Билигин туругунан манньык ис хоһоонноох сквер Сахабыт сиригэр эрэ буолбакка, оннооҕор бүтүн Россия үрдүнэн суох дииллэр, онон биһиги улууспутугар бастакынан онотуллан ээрэ улахан чизэ уонна эппиэтинэс буоларын өйдүү кэриннээхпит.

**А.В. КИРИЛЛИН,
нэһилиэк Сэбиэтин
председателэ, улуус
комиссиятын чилиэнэ**

В парламенте
республики

АРКТИКА И АНТАРКТИКА: БЕРЕГА НАДЕЖДЫ

В конце июня 2015 года в городе Якутске состоялось заседание президиума Экспертного совета по Арктике и Антарктике с участием Председателя Совета Федерации Валентины Матвиенко, руководителей органов государственной власти субъектов РФ, входящих в Арктическую зону, а также представителей Парламентской Ассоциации «Дальний Восток и Забайкалье».

В решении президиума о разработке концепции включены такие предложения парламента республики:

- о реализации рациональной логистики транспортного обеспечения АЗРФ - комплекса морских и речных водных сообщений, автомобильного, железнодорожного и авиационного транспорта (включая дирижабли, экранолеты, болотоходы) с целью создания оптимальной сети грузо-пассажирских перевозок;

- о разработке и внедрении механизмов, стимулирующих воспроизводство и рациональное использование минерально-сырьевых и биологических ресурсов при проведении геологоразведочных работ для увеличения государственного резерва минерально-сырьевых ресурсов;

- о совершенствовании системы государственного экологического мониторинга природной среды, разработке мер по созданию механизмов определения состояния природной среды;

- о переселении из Арктической зоны РФ лиц пенсионного возраста, ранее прибывших на работу в арктические регионы из других регионов страны.

Пресс-служба Ил Тумэна

Улуус нэһилиэктеригэр

1 Хомуस्ताах нэһилиэгэр 1869 сыллаахха Афанасий Азаров үбүлээһининэн Красноярскый Покровскай тагаратын дьээтэ тутуллан саҕаламмыта. 1885 сыл балаһан ыйын 15 күнүгэр Дьокуускай уонна Бүлүү епискоба Иаков тахсан сибэтии гыммыт. Бу тагара дьээтэ ХХ-с үйэ 60-с сылларыгар умайбыт эбит. Ол миэстэтигэр билигин Афанасий Азаров аатынан Фонд үбүлээһининэн олохтоох нэһилиэнньэ уонна Дьокуускайдаағы Епархия күүһүнэн часовня тутуутун үлэтэ саҕалаһабыа.

***

Атырдык ыйын 12 күнүгэр 1 Хомуस्ताах часовня тутуллар сирин, онно турар мас кириэһи Отец Никон тахсан сибэтии гынна. Бу тэрээһингэ Афанасий Азаров аатынан Народ дириэктэрэ, Саха сирин народнай депутата Игорь Юрьевич Никитин, педагогическай үлэ бэтэ-рэнэ Е.Д. Азарова-Прокопьева кыһа Тамара Даниловна Никитина сиэнинэн, Афанасий, Дмитрий Азаровтар аймахтара, «Нам улууһа» МТ баһылыгын солбуйааччы Н.Н. Степанов, «1 Хомуस्ताах нэһилиэгэ» МТ баһы-

ЫТЫК ИЭҢИ ТОЛОРУУ

лыга В.Г. Жирков, Нам улуунун кырдыаҕастарын сэбиэтин председателэ А.И. Васильев уонна Хомуस्ताах олохтоохторо кытыһыны ыллылар.

Тэрээһин кэмигэр кыраайы

үөрэтээччи Т.П. Никонов Игорь Юрьевичка «Открытие церковно-приходских школ в Намском улусе» диир улуус историятын сырдатар кинигэни, Тамара Даниловна оскуола музейын

дириэктэрэ Саргылана Николаевна архыып докумуунун копиятын уонна сибэки дьүөрбэтин туттардылар.

И.Ю. Никитин: «Афанасий Азаров мин хос хос эһэм, кини уола, мин хос эһэм Хомуस्ताахха тутуллубут Красноярскый Покровскай тагара дьээтин старостатынан үлэлээбит уонна тагара дьээтин аттыгар көмүллүбүт. Кини кыһа мин ийэбин, Тамара Даниловнаны, иитэ ылбыт. Онон саха ыала мин ийэбин иитэннэр биһиги төрүччүбүт салдаммыт. Часовняны тутуу — историяҕа эрэ харды, церковны тилиннэри эрэ буолбатах — бу төрүтгэрбитигэр ытыктабыл бэлиэтэ буолар. Афанасий Азаров XIX үйэ бүтүүтэ церковь тутуллуутугар харчы-үп хомуйуутун тэрийбит киһи буолар. Маны таһынан Хомуस्ताахха үөрэхтэһин ситимигэр улахан өгөлөөх. Оскуола аһылыгыгар бэйэтин дьээтин биэрбит».

С. АРГУНОВ

Күүспүт—түмсүүгэ!

Партизан нэһилиэтин ааһан истэххэ сүүнэ улахан кыраан көмөтүнэн таас оскуола дьэндэйн иһэр көрүөхтэн үчүгэй. Хас да сыл ыра санаа огустубут, тус бэйэлэрин үлтэринэн бырайыагын онорторбут объектарын Ил Түмэнгэ депутатпыт А.И. Еремеев уонна улуус дьаһалтата сорунуулаахтык туруорсаннар тугулаан быйыл үлэбэ киирдэбинэ оҕолор нусхас үөрэнэллэригэр бэртээхэй усулуобуйа тэриллиэ. Аны туран хас да бааһынай хаһаайсытыба ТХМ граныгар тиксэн үлэлииргэ-хамныырга тыын ылдылар.

гинала сүппүт аатырбыт. Ол да иһин буолуо республика Арбитражной суута бу мөккүөрү Партизан дьаһалтатын туһатыгар быһаарбыт.

2015 с. олунньутугар хотторбут «Ленастройсервис» ХЭО ааһыны бэрээдэгинэн дьыаланы Чита куоракка баар төрдүс Арбитражной апелляциянай суукка түһэрэр. Партизаннар ону хойутаан истибиттэрэ содуллаах буолбут. Ол курдук олунньу 18 күнүгэр суут отой атын ис хоһоонноох уураабы таһаарар, ол түмүгүнэн «Партизан нэһилиэгэ» МТ дьаһалтата «Ленастройсервис» ХЭО туһатыгар ити этиллэр 9000000 солк. төлүүрүгэр уонна 25000 солк. суут

ыстатыйанан буруйдаан үн-сүү түһэрэр. Ол үнсүү ИДЬМ-тан Следственной комитетке төттөрү-таары хатайданар, баччаанга диэри туох да түмүк, быһаарыы ылынылла илик.

Ботуччу сууманы төлүүргэ исполнительнай лиис түһэриллибитинэн Иркутскайдаабы Арбитражной суукка «Партизан нэһилиэгэ» МТ дьаһалтата хотторуулаабынан тахсыбыта сэрэйиллэр. Аны билигин бүтүк инстанция — Москвагаабы Арбитражной суут — хаалла. Онно хотторбут өрүт — «Партизан нэһилиэгэ» МТ дьаһалтата — бэйэтин бэрэстэбиитэлэ адвокат Т. Местникова нөҕүө ааһыны бэлэмнээн түһэриэхтээх, онно

оннардааххыты дьон сураһыппар «отой туох да суох» дьон быһаччы эппиэт бэриллбитэ. Ол эбэтэр 4500000 солк. тутуу матырыяаалын ууттан эмсэбэлээбит ыаллар ылбыттарыгар бидэмэс, харчы үллэриллиитигэр биир оннук бидэмэс дьаһалта дьыалаларыгар хаалыахтаах этилэр, дьон харабар да көстүөн сөп элбэх матырыяаал уонна ботуччу харчы буоллаҕа.

Итиччэ матырыяаал уонна үп дьонно тиксибэтэх буоллабына оччотооҕу баһылык В.Г. Алексеевтан «бу ханна бардай?» дьон ыйытык туруохтаах. Билигин кини туоһу быһыытынан сылдьар, биллэн турар туох да матырыяаал, ханнык да харчы суох

Онуоха холобур быһыытынан эттэххэ 2010 с. Амма улууһун Болугур нэһилиэтин дьаһалтата элбэх функциялаах культура уонна спорт объектын туттарыгар эмиэ «Ленастройсервис» ХЭО курдук «Хотун Бүлүү» ХЭО-ба 10-ча мөл. солк. иэскэ ыйаммыта. 2011 с. республика Арбитражной суутугар бу мөккүөргэ кыайбыта. Ол эрэн Чита төрдүс Арбитражной апелляциянай суутугар хотторон ити 10 мөл. солк. бэйэтин бюджетиттан туура туттарбыта. Түмүгэр нэһилиэк сыллаабы бюджетта аһарас хаалан, бюджетниктэр хамнастарын ылбакка, коммунальной иэс-күүс төлөмөккө ыал аатыттан ааһа сыспытара. Орубуона бу кэпси-

БАРТЫҤААН САРСЫҤҤЫТА ХАЙДАХ БУОЛУОБАЙ?

Ол эрэн... Ол эрэн дирибигэр тийэбит. Соторутаабыта Партизан нэһилиэтин дьаһалтата Иркутскайдаабы арбитражной апелляциянай суут быһаарытынан «Ленастройсервис» ХЭО туһатыгар 9 мөл. солк. төлүүрүн туһунан исполнительнай лиһи тутта. Ол эбэтэр сыллаабыта 21 мөл. солк. бюджеттаах нэһилиэк ити сууманы төлөөтүөнэ сыл бүтүөр диэри хамнаска да, коммунальной о.д.а. өгөлөр иһин төлөһөрүгэр үбэ суох хаалар. Арбитражной суут бу быһаарыта хантан үөскээн, сиистэнэн-мутуктан тахсыбытын ааҕааччыны юридическай терминнэринэн норуускаалаабакка судургу соҕустук кэпсээтэххэ манньк хартыына көстөн тахсар.

2014 с. балаҕан ыйын 18 күнүгэр Саха республикатын Арбитражной суутугар Партизан нэһилиэтин дьаһалтатыгар «Ленастройсервис» ХЭО 13900500 солк., ол иһигэр 9000000 солк. пилломатырыяаалы уонна мастан оҕоһуктары биэрбигэр иһин, 4900500 солк. пеняны төлүүрүгэр түһэрбит ирдэбил керүллүбүтэ. Ити кэмгэ муниципальной тэриллии аата-суола уларытытын эппиэттээччи «Партизан нэһилиэгэ» МТ диэнгэ уларытыллыбыта. Тоҕо маны чопчулаатын диэтэххэ суукка сүрүн хатыйсыы ити аат уларытытын тула барбыта.

Ирдэбил түһэрбит «Ленастройсервис» ХЭО суут кэмигэр 4900500 солк. пеняны төлөтөрөн аккаастанар. Республика Арбитражной суутугар «Партизан нэһилиэгэ» МТ кыайылаабынан тахсар, онуоха сүрүн төрүөтүнэн «Ленастройсервис» үөһэ этиллэр 9000000 солк. ирдиригэр Партизан нэһилиэтин дьаһалтатын баһылыга Алексеев В.Г. илии баттаабыт, дьаһалта бэчээтэ ууруллубут акт-гарантия дьон докумуонугар саарбахтааһын үөскээбитэ буолар.

«Ленастройсервис» ХЭО бэрэстэбиитэлэ эппитинэн 2010 с. Партизан нэһилиэгэ халаан уутугар барбытынан сибээстээн, онно тахсыбыт алдыатыны кээһинни туоратар инниттэн нэһилиэк дьаһалтата бу «Ленастройсервис»-тартан 4517602 солк. 70 х. тутуу матырыяаалынан уонна 4482397 солк. 30 х. сууманы уу харчынан ылбыт. Бу табаарынай уонна харчынан иэһи дьаһалта 2010 с. алтынны 31 күнүн аһарбакка төннөрөргө эбэһээтэлистебэ ылыммыт. Ус сыл курдук кэтэһэ сатаан баран «Ленастройсервис» ХЭО республика Арбитражной суутугар дьыала түһэрэр.

Аны туран, диикитэ дьон баар, бу табаары уонна харчыны ылыгыта суукка икки өрүт түһэрситбит дуоҕабара да, расписка да суох буолан биэрбит. Общество үөһэ ахтыллар акт-гарантия дьон докумуона нотариус бигэргэпит копиятын быһыытынан бэриллбит, ори-

ороскуотун толуйарыгар быһаарыллар. Бу суукка Партизан дьаһалтатын бэрэстэбиитэлэ (адвоката) биэрбит дэбиэринэн иһигэр ликвидацияга барыт дьаһалта бэчээтэ дьэрэличи ууруллан сылдьара көстөр. Ол эбэтэр эппиэттээччи өрүт — «Партизан нэһилиэгэ» МТ дьаһалтата — урукку дьаһалта бэчээтин суох гымматах, онон 2010 сыллаах иэһи-күүһү толуйсарыгар өссө биэр төрүөт биэрбит. Онон суут нотариуһунан биэргэтиллибит акт-гарантия копията баарынан суругунан дуоҕабар эмиэ түһэрсиллбит буолуохтаах дьон сабаҕалаабыт.

Эбиитин урукку уонна бу суукка даҕаны эппиэттээччи — «Партизан нэһилиэгэ» МТ дьаһалтата — акт-гарантия копията дьингээх буолбатабын, онно көстөр баһылык Алексеев В.Г. илии баттааһына уонна бэчээт бассыбай буолалларын дакаастаабата итинни быһаары тахсыбытыгар биэр тирэвинэн буолбут.

Инньэ гынан, Читага буолан ааспыт Арбитражной суукка партизаннар күппүлү хоттороллор, ол да буоллар аны Иркутскайдаабы Арбитражной суукка ааһыналлар. Дьыала мөлтөөбүтүн кэннэ, дьэ өй ылан диэбит курдук, Партизан нэһилиэтин дьаһалтата экономикай буруйу оҕорууну утары отделга «Ленастройсервис» ХЭО-ны «Мошенничество» диэн

кыайарын-кыайбатын ким биллэ баарый? Олохтоммут үгэс быһыытынан икки суукка үргүлдьү хотторбут өрүт кыайара улахан саарбахтардаах.

Дьэ, билигин толкуйдаан ырытан көрүөбүн, өйдөмөт түгөннэри эридэстээн туран.

Бастакытынэн, «Ленастройсервис» ХЭО-ны «Мошенничество» диэн ыстатыйанан буруйдаанын 2010 с. саас партизаннар бу обществотан ити ахтыллар 9000000 солк. суумаҕа матырыяаал уонна харчы төрүт да ылбатахтарын курдук өйдүүххэ сөп. Ол эбэтэр хара маннайгыттан куорат тэрилтэ-тэ тыа нэһилиэтин сымыһа докумуонунан харчыга иэс баайыга холонуугун курдук көстөр. Оччотугар нэһилиэк дьаһалтата 2014 с. республика Арбитражной суутугар тоҕо эппиэттээччи быһыытынэн киирсиэ? Онно тутта хара балыыр тахсыбытынан сибээстээн манна холубунай дьыаланы түһэрибэтэҕэ өйдөмөт. Төттөрүтүн бастакы суукка кыайан баран холкутуян таах олорон хаалыы иэһи-күүһү биллимиккэ тэннээр буолбатах дуо?

Иккиннинэн, өскөтүн Партизан нэһилиэтин дьаһалтата, оччотооҕу баһылык В.Г. Алексеевтан сирээдээн, ити 9000000 солк. тутуу матырыяаалы уонна уу харчыны чачы ылбыт эбит буоллабына бу барыта ханна тиийдэ? Быйыл саас билигин баһылык А.Н. Зыряновтан бу дьыалаҕа туох-ханнык докуму-

этэ дьон көрдөрүүлээх. Оннук буолбатабына Владимир Германович дьыалата отой хаахтыгар.

Үсүүһүнэн, «Ленастройсервис» ХЭО Партизан дьаһалтата этэрин курдук улахан балыырдаах дьыаланы саҕалаабыт буоллабына быраабы харыстыыр органнар маны тоҕо уһатанкэнэтэн, сыһан-соһон эрэллэрий? Ама итиччэ элбэх матырыяаал уонна ботуччу үп Партизан нэһилиэгэр кэлбитин-кэлбэтэтин чуолкайдьыр оччо уустук дуо? Бу чачы масыанньктааһын буоллабына бүтүн нэһилиэк бэйэтин бюджетиттан итиччэ сууманы быһа тардан биэрэрэ төһө сиэрдээҕий? Кырдыктара кэлин биллэн тахсар диэри бу ыаллар тугу аһаан-таннан олороллоруй? Ол ханан быһаарыллыаҕай?

Төрдүһүнэн, «Ленастройсервис» ХЭО өссө 2010 сылга биэрбит иэһин-күүһүн үс сылттан ордук кэмгэ ирдэспэккэ 2014 с. сааһыгар кэлэн тоҕо кэмни-кэнэҕэс суукка биэрдэ? Маньаха «исковая давность» дьон өйдөбүл баар, ол бүтүө аҕыйах күн иннигэр дьыала түһэрбиттэр. Онуоха диэри баһылык В.Г. Алексеева кэлэн дуу, куоракка көрсөн, ыһыран дуу кэпсэтиилэр барыт эбит буоллахтарына Владимир Германович ол ылбатах матырыяаалларынэн, харчынан ыгы түбэлтэтин быраабы харыстыыр органнарга тоҕо иһитинэрбэтэҕий?

Бэһининэн, Партизан нэһилиэтин дьаһалтата ити «көмөнү» ылбыт, туһаммыт эбит буоллабына ону хайдах быһылаах төлөһөр санааттан илии баттастай? Баар, республика дуу, улуус дуу бюджеттара толуйуохтара дьон санааттан дуо? Отой оннук буолуо суоҕа. Бюджетнэй кодекс ирдэбинэн республика да, улуус да итинни атын муниципальной тэриллилэр иэстэрин төлөһөр бырааптара суох.

ир дьыалабыт курдук бөрүкүтэ суох балаһыанньа үөскээбитэ, уратыта дьон Болугурга элбэх функциялаах культура уонна спорт объекта тутуллан туһалы турдаҕа. Оттон партизаннар ылбыт дуу, ылбатах дуу үптэрин иһин болугурдар сордорунмунгарын тоҕо, туох инниттэн хатылахтаахтарыый?

Аны кэлэн сап саҕаттан тардыспыт диэбиккэ дьылы эрэллэрэ Москвага (үөһэ ахтыбыппыт курдук улахан саарбахтардаах), биитэр быраабы харыстыыр органнарга (масыанньктааһын чачыта дакаастаабына). Оттон ити саптара быһа баран бюджеттарын агарын туура туттар түгөннэригэр ким эппиэттириий? Ону быраабы харыстыыр органнар силиэстийэлээн силигин ситэрдэхтэринэ биллэхпит.

В. ГАВРИЛЬЕВ

Р. С. Матырыяаал бэчээккэ туттарыллыбытын кэннэ Партизан нэһилиэтин баһылыга Алексей Зырянов Москва Арбитражной суутун уураабын кэтэспэккэ, кыстык ыган кэлбитинэн сибээстээн бу күнүгэр нэһилиэтин мунньан үөскээбит балаһыанньаны билиһиннэрэн, ырытан уонна дьүүллөһөн баран сыл түмүктэннэр диэри хайдах гынан куру ыга тардынан, сарбыяры сарбыян кытаанах кэмчилээһингэ киирэн кэлэр бюджеткэ диэри тиийэр суоллары тобулуохтаахпыт диэтэ.

Партизаннар уйаннара-хатаннара биллэр кэмнэрэ тирээн кэллэ. Онуоха уопсай кыһалҕаны быһаарыга уруккуну-хойуккуну аахсыбакка, сэтэрээһиннэри ылыммакка биэр өйүнэн-санаанан бу уустук балаһыанньаттан тахсыахтара дьон эрэннэҕи баҕарыллар.

Амма болугурдара ыал аатыттан ааспакка күн бүгүн ыйыр-бааччы олороллор эбээт...

УНАНАР ДЫЭБЭ

Ленин аатынан колхоз ууһугар Дьяконов Евсей Васильевичка

Онно Лена сүүрүгэ Эрийэн ааһар сиригэр Өгүбэ кыстык күүрээтэ Өрүү уостубат дыэтэ баар.

Ол дыэ угунуох былаастаах Чин-чигди тизиргэнигэр Араас эриэн кырааскалаах Массыналар кэксэллэр.

Сиригэр хоруйа, бурдук быһа Сибилегин барыахтаах Мэлди бэлэм колхоз күүһэ Турар буйуун трактор.

Чабылбар лемехтэрдээх Чочуламмыт булууктар, Итиллибит дискэлээх Сеялкалар тураллар.

Бэл-бэл диэтэр бурдук быһар Кыраабылларын көтөрөн, Бэлэм турар кыһы быһа Күһүңгүнү көһүтэ.

Оттон ол дыэ иһигэр Сааскы этиг, чабылдан Сааскы ыһы кэмизгэр Буолар күүрүү, сыралдан.

Балта, кыстык, ытарча Кыһар кыһыл төлөнө, Лэпсэй үөрэ туруоҕа Тимир быһа, тиритэ.

Кини кэпсиэ сааһынан Күн, ый хайдах алтарын, Быйыл сугут дыыл буолан Быйан сиртэн алларын.

Уус кыайыгытын көрөнгүн Баһар, сөҕө ыйгытыан Хайдах манньк дебөнгүн Эрэмизинни бүтэрдиг.

Оччоҕуна соһуйан Олуонатык хамсаныа, Кыбыртыбыт баттабын Аргыый өрө анныныа.

Миэтэт эһин диэннигин Соччо билбэт буоламмын Үтүктэртэн атыны Өрүү да мин билбэппин.

Уонна курска үөрэнэн Уопутура түстөрбүт, Чочуриэһинэн сирдэтэн Чааһы кутар буолларбыт.

Баһар, кирдик миэтэти Булуу, аһыа этибит, Иһэрдигэр даһаны Эмэ-томо син элбэх.

Семен ДАНИЛОВ, народнай поэт

Гаврильевтар Хамаҕатта нэһилиэгин үөрэхтээх дыоно этилэрэ. Гражданскай сэриигэ былаас былдыһыта, сири түнгэти, колхозтары тэрийии, культурнай революция боппуосстарын – ыраастык олоору, хотону дыэттэн араары, дыэни муосталааһын, ааһар-суруйар буолуу, сэллик, трахома ыарыһыларын эмтээһин, халыһы уураты күүрдүк сана олох мүлчүрүйбэт дыаһаллара олохо киирэн испиттэрэ. Оччоҕооҕу актыбыһтар Васильевтар, Гаврильевтар, Полищевтар, Москвитиннар, Суздаловтар дыон олоһун тупсарар туһугар күүскэ ылсан үлэлээбиттэрэ. Оскуола, медпуун үлэлээбиттэрэ, сана кулууп тутулуубута. Бастакы колхозтар тэриллиттэрэ. Сэбиэскэй былаас дыаһаллара олохо киирэн испиттэрэ.

СТАХАНОВЕЦ УУС

Гаврильева Анна Семеновна Дьокуускай куоракка үөрэммитэ. Эдэр поэт Семен Петрович Данилов Анна Семеновнаны кэргэн ылан, 1945 сыл сайынгар Хамаҕатта тахсан сайылаабыттара. Кинилэри кытта Илья Дорофеевич Винокуров – Чабылдан, «Хайыһар» ырыаны суруйбут нуруокка биллэр поэт, тылбаасчыт, суруйааччы, дыэ кэргэнинээн, Пантелеймон Яковлевич Туласынов талааннаах поэт балта Анна Яковлевна Туласынова биһиги оскуолабытыгар учууталынан үлэлиир этэ.

Үөрэхтээх саха ааһааччылары ытыктыыр, таптыыр суруйааччылары нэһилиэниэ культурнай олоһор сабыдыаллаабыта. Кинилэр «украинецтар дыэлэрэгэр» олоруттара. 1940 с. Арҕаа Украинаттан көс дыоно бурдук ыһыгынан, оҕуруот аһын олордунан дыарыктанар соруктаах кэлбиттэрэ. 1941 с. сэри сабаланаан үрүө-тараа дойдунулар, сорохтор сэриигэ ыһырыллан барыттара. Украинаттан кэлэр дыонно анаан тутулуубут дыэбэ детдом оҕолоро олоруттара.

Суруйааччы дыон ыраас тутунуулаах, үчүгэй, мааны таҥастаах этилэрэ. И.Д. Винокуров – Чабылдан уола Артур биһиэхэ, детдом оҕолоругар, кэлэн оонньуур, боротуока баһар кэрсүһүү буолбута. Элбэх буоллаһытына лапталыбыт. Уолаттар онно-манна соруйуулар барыт буоллаһарына, Артуру кытта мохсун быраһан күнү барыбыт. Артур Ильич фотограф идэлээх, куоракка мунһааха хам-түм көрсөрбүт, аҕатын төрөөбүт күнүгэр Нам-

на тахсара, көрсөн кэпсэтэбит. Колхоз ууһа, стахановец Евсей Васильевич Дьяконов уһанар дыэтигэр биһиги, оҕолор, сылдыр этибит. Биһиги уончалаах меник-теник уолаттар, арааһа, сотору-сотору сылдыр быһылаахпыт. Дэриэбинэбэ өрүү бүтүт үлэлээх кини быһылааҕа. Сарсыарда эрдэттэн өтүө, балта, кыстык чыгырҕыра, тыһа-ууһа ыраактан иһиллэрэ. Кини эрэ кэрэхсэх үтүө майгылаах, кэпсэтиннэн, оҕону мөхпөт-эппэт буолан детдом оҕолоро иллэн, соллоох буоллаһыт, оччо-бачча суохтаппакка кэлэ турарбыт. Биридэ суруйааччылар бааларын көрөн, куттанан, тыһа-ууһа суох баран хааллыбыт.

Кулууп дыэ арҕаалы хоту өттүгэр томтор баарыгар от оҕустарар косилкалар кэксэлэн туралларын көрөр этибит.

Билэр-көрөр уолаттарбыт массына подшипнигы кэрийэ сылдан ылаттаан, биһиэхэ биэсти устууканы биэрдилэр. Көрдөххө, дыоҕус, кылабачыйан үчүгэйэ сүрдээх, үчүгэй мал курдук санаатаһыт буолуо, өлүү-өлүү шариктарбытын билэрбитинэн кисти уурталаатыбыт, мин дыбарааскы хооронугар кистээбитим, сиэппэр балай эмэ илдэ сылдыбытым, ол шариктарбыт хантан баар буолбутун, туохтарын билбэппит.

Биридэ айдаан буолла, биир уолбут айаар укта сылдырын көрбүттэр. Доппурос, ыгытырүү бөҕө буолла. Колхоз үлэтин атахтаары гыммыкыт диэн дибдийи улахана. Баары булан ажалан биэрдит. Сорохтор сүтэртээбиттэр. Суоһун уус Евсей Васильевич «бэйэбит ситэрэн көрөхпүт» диэн быһаабыта. Детдом директоры Парников Роман Семенович буруйдаахха дибдийэн-дабдыйан суос киһи этэ. Ыкта-түүрдэ, «режими тутуһан стройдаан сылдыын» диэтэ. Басытаагалларбыт үлэбэ, сөтүөлүү, аһы барарбытыгар стройуан барар-кэлэр буоларбытын халбаннаабакка тутуһуннаралара.

Суруйааччыларбыт сынһаланнара бүтэн, куоракка киеррэллэригэр күһүн кулуупка кэрсүһүү буолбута. Уот-күөс мөлтөх да буоллар, суруйааччылары кытта көрсүһэ, тылларын-өстөрүн истэ үгүс киһи кэлбэтэ. Биһиги, детдом оҕолоро, үс-түүрт буолан басытааталтан бэрт нэһилэ көнүлүлээн, хаама, сүүрэр икки ардынан бөтөрөннөһөн кэлбиппит ос-

куола оҕолорун киллэрбэттэр. Колхозтаах уолаттар ыскамыайка анныгар сытыардылар уонна атахтарынан бүөлээн олордунар.

Нэһилиэк сэбиэтин исполккомун председателэ Рыкунов Алексей Михайлович суруйааччыларга биир-биир бэрт көрдүөстүк санаран дыону күллэртир, тыл биэртэлээбитэ. Хамаҕатта күтүөтэ Семен Петрович Данилов саха ааһааччытыгар сонун тыллаах-өстөөх, үрдүк идеялаах, лып-лап формалаах хооннору суруйталыыр, уостан түспэт ырыалар айыллан испиттэрэ: «Кини дииллэр», «Эдийидэриэм кэрэ кыыс», «Үүнүү» колхоз кыһабын», «Довочтугом, дабай күөх сырыдаргын». Оттон партия туһунан ырыа манна, Хамаҕатта-ба, айыллыбыта. Бу ырыа олус киэнник тарҕаммыта, партий-

най гимн буолан хор толоруутугар ылланаар. Кини көрсүһүүгэ колхоз стахановеһа, уус Евсей Васильевич Дьяконов туһунан колхоз ууһугар – «Уһанар дыэбэ» диэн хоонун аахпыта. Уус бэйэтэ баара, ол иһин дыон кониллэрин хайыһан субу-субу көрөлөрө.

Илья Дорофеевич Винокуров – Чабылдан Нам Хатын-Ары нэһилиэгэр төрөөбүтэ, ааһааччы кинни билэр. Быйыл поэт, тылбаасчыт 100 саһа бэлиэтэнэр. Кини «Икки ийэ» поэматын аахпыта. Мин билэрбинэн, «Намга» диэн хоононо элбэх ахсаанныан тахсар «Комсомольская правда» хаһыакка 1953 сыл олунньуга «Дорога в Намцы» диэн тылбаастанан инни сирэйгэ тахсыбытын кулууптарга, дыон ортоугар үгүстүк аахтым. Пантелеймон Яковлевич Тулааһынап, мин көрөрбөр, хара драп сонноох, эт-хаан оччо барҕарбатах киһитэ дыон иннигэр тахсан илиитинэн быластан хамсанан «Комсомолга» диэн хоонун аахта. Улаханлык сөбүлээтим. 1952 сылтан комсомолга кириээхпиттэн ааһабын, хаста да лауреат буолталаабытым.

Көрсүһүү бүтүүтүгэр колхоз ыччаттара С.П. Ефремов «Үс чөнгөчө» диэн пьесатын көрдөрбүттэрэ. Суруйааччылар тыа сиригэр тахсыһыла бэйэтэ тупса событиэ. Колхозтаах элбэҕи билэн-көрөн хаалар. Өй-санаа, тыл культуратыгар үөрэнэр. Семен Данилов «Колхоз ууһугар» хоононо 1948 с. «Мин дойдум» диэн кинигэтигэр бэчээттэммитэ.

Г.И. КРИВОШАПКИН

УРУЙ УЛУУ НОРУОККА!

(Тыыл ветерана кэпсиир) Сэри буолбут алдырхайын Ситэрэн кыайан эппаккин, Кыайы буолбут өрөгөйүн Мунурун кыайан

булбаккын, Улуу нуучча нуруотунаан Бары түмсэ түспүһүт, Өлөр диэни умнуталаан Фронт диэнгэ туруммуһут.

Өлөр-тиллэр мэнгэһиккэ Харыстаныан баара дуо? Кыайы тыытыттан

кэлиэхтээҕин Билбэт киһи кэлиэ дуо? Үс бүк баһыйар күүһүнэн, Үс тыһыныча биэрэстэнэн, Саба түспүт өстөөҕү Хайа күүс тутта тохтоуто? Сайдыбатах Россияттан Ыстыктыах саа хаалбыта, Сана Сэбиэскэй Союзтан Утарсар күүс баар буолта.

Москубаттан илин диэки Тыһыныча сана собуоттар, Бастаан самоскид, веялка Кэлэ косилка, сеялка.

Сэри буурҕата түһүүтүгэр Таанка, пушка, снарядтар, Кэччэниэһит баара дуо Бюджет аһаарын

куппуттар. Кыайы кырыһын бэлэмнээн Сталин сизмэ биэрбитэ, Берлингэ кредит ылан Элбэх лүөччүк көһүтэ.

Стратегия кэскиллээҕэ — Сут-кураан аахсыллыбат, Нуруот боһомо күүстээҕэ Бары да билинэн испиппит.

Холкуостааһын — өйү түмүү Аҕа дойду тапталыгар, Бары биир киһи туһугар — Биир киһи барыбыт туһугар.

Таҥас-сап тигэн — фронтга, Ас-уөл, балык — фронтга, Пушка, самолет — фронтга, Туох баар барыта — фронтга.

Сэри Москубаны ыкта Фронт сокуона тыыла кэллэ, Тыһын тыһына харбаһыга Чааскын хойуута — фронт сокуона.

Саһан сыһыт сирбит баайа Куйах буола түспүтэ, Сууттаммыттар, билиэн кэлбит

Суол-иис, шахта хаспыта. Уруккулуу генераллар Уруккунаа хаалбыттар, Сана үүммүт маршаллар Саһаны айан кыайыттар.

Урукку хорсун олохпунан Билинги ыччат дуоһуйда, Үрдэ суох сайдар кыахпытынан

Нус-хас олоһор кыахтанна. Улуу Сталинга — Уруй! Улуу нуруокка — Уруй! Модут тыыла — Уруй!

Сэбиэскэй Аармыйага — Уруй! БУБАККИН Иван Афанасьевич Чөнгөчөк

БАСТАКЫ ХОМУУРГА ТҮБЭҤЭН

Василий Иннокентьевич Охлопков - Түөһэй Баһылай 1915 сыллаахха 1 Хомуостааха (Мурчуку нэһилиэгэ), билиннитэ «Никольскай нэһилиэгэ» МТ Арыы Кыһыннарбыкка Элэгэнэ-Түөһэй уонна Маайа диэн сэниэ ыалга төрөөбүтэ. Төрүттэрин удьуордаан уолаттар Бүөтүр-Төкөрөн, Баһылай-Түөһэй бэйэлэрин лаппа кыһан, сытыары-сымнаһас дыон этилэр. Үлэни кыайа-хото тутар дыон ударниктар кэксэлэрин хангыһыттар.

Василий Иннокентьевич Намга аһыллыбит трактористары бэлэмниир курска ыһыттар. 1933 с. ити курска үлэни кыайар уолаттар үөрэнэн түбэрттэрэ. Сир оһоһууттар үлэлээн оройуонугар «Стахановец» үрдүк аатын ылбыт. 1936 с. Саха АССР тыатын хаһаайыстыбатын стахановецтары И слеттарын делегата буолан кыттыһыны ылбыт. Колхозун салалтата салайар, дыону түмэр дыоһурун таба көрөн хонуу биригэдийринэн өрө таһаарар. Бастакы биэс сыллаах былаан сорууда-тара эрдэ толорулланнар, дыон-сэргэ олово улам тупсан испитэ, дыон үлэбэ көвө хаһаангытааһар

да үрдүктүк турара. Дойду дэсүһүөбүр туран эрдэһинэ, Аҕа дойду Улуу сэриитэ сағаламмыта. Мурчукуттан төрүттээх чулуу уолаттар П.А. Винокуров, В.Д. Данилов, П.С. Шадрин бастакы хомуурга түбэһэн фронтта аттаммыттар.

1941 с. атырдык ыйын 8 күнүгэр бурдук быһа сырытта-быһа В.И. Охлопковка сэбиэскэ туттарбыттар. Кини бастаан Читаҕа байыаннай үөрэҕи ааспыт, онтон утальшпакка Москва анныгар тийбит. Сибээс 429-с отдельнай батальонун Ленинградка ыһыттылар. Ленинград блокадатыгар түбэһэн киһи хараһыттан уу тахсыбакка кыһан астыбат ыар аччык, уот, буульда ортотунан сылдан куораты көмүскээһингэ кыттыһыта.

Аан бастакы нағараадатын «Ленинград оборонатын иһин» мэтээлинэн 1942 с. нағараадаламмыта. Блокада кэнниттэн Красноярскай куоракка ағалан эмтээн-томтоон сүһүөбүр туруоран баран салгыы Арҕаа фронтта бырағаллар. Улуу Кыайыны 1945 с. Рига куоракка көрсөр. Салгыы кини чааһын Илинги фронтта ыталлар, сэриини Порт-Артурга түмүктүүр.

1946 с. атырдык ыйын 10 күнүгэр эргиллэн кэлбит. Кини түөһүн «Ленинград оборонатын иһин», «Хорсунун иһин», «Бойобуой үтүөлэрин иһин», «Германияны Кыайы иһин», «Японияны Кыайы иһин», «Килбиэннээх үлэтин иһин» мэтээллэр, Аҕа дойду Улуу сэриитин II ст. уордана, «Туйгун связист» диэн бэлиэ киэргэтэллэр. Ленинград 900 хонуктаах блокадатын тиличчи сылдыһыта, сэрииттэн төннөрүгэр кэргэнэ ыалдыан өлбүт этэ. Кини сэриилэһэн кэлээт, үлэ үөһүгэр түспүтэ. Сүөһү ферматыгар от тийээччи, түүлээхсит, туттааччы, быһата, кини сатаабат-кыайбат үлэтэ диэн суоҕа. Бэйэтин курдук кыайыһылаах-хотуулаах кыһы Валентинаны көрсөн холбоспуттара. Кинилэр 10 кыһы, 3 уол оһону төрөппүттэрэ. Барыта Баһылай 2 уолунун 15 оғолоох улахан ыал этилэр.

Василий Иннокентьевичка Нам улуунун XX-с үйгэ «Чулуу отчуот» аат ингэриллибитэ. Кини күнүгэ 2,5 га сири илии хотуурунан охсор. Улуу Кыайы 40 сыллаах үбүлүйүн көрсө 70 саастаах кырдыһас үөлээннэхтэригэр «Ленин суола» хаһыат

нөнүө ыһырыы таһаарыта: «30 тонна бастыҥ хаачыстыбалаах оту оттоон туттарга». Ылыммыт соругун 173% толорбута. Ол туһунан «Ветеран 52 тоннаны оттоото» диэн Данилов Д.Г. ыстатыйатыгар бу курдук сурулуубут: «Ытык кырдыһас биэрбит тылын аһары толордо. Кини оттообут отун комиссия 52 тоннан, бастыҥ суортаарынан тутта. Василий Иннокентьевич 1981 с. 46 тоннаны оттообута. Төһө да кырыйдар, саас баттаатар быйыл 6 тоннанан аһарда. Ити атыттарга үтүө холобур буолар».

Улахан уола Охлопков Николай Васильевич «Саха АССР үтүөлээх туттааччыта» аат, «Бочуот знага» уордыан кавалера, туттааччы. Үһүс уол Охлопков Иван Васильевич 1985 с. Кыайы 40 сылын көрсө аҕатын баччымын өйөөн таһаарылаахтык үлэлиир уонна «Оройуон 1985 с. чемпион суопара» бочуоттаах аатын ылан чемпион лиэнтэтин кэтэр. Ити кэмтэн таһаарылаахтык үлэлээн оройуон, республика киэн туттар киһитэ буола үүнэр. Убайыттан хаалсыбакка олук үктүү ветеран-суоплар Валерий Васильевич Дьяангы-Муома-Верхоян хайаларын

унуордаан таһаарса таһар, чааһынай тэрилтэтин хаҕатынар. Василий Иннокентьевич уолун Валераны батыһыннара сылдан «Түөһэй» аартыгынан тахсар суолу онороллоро, муосталары тутталара. Бланьык фермага ыаммыт үүтү сүөгэйдиллэрэ, ону массынанан тахсан тийээн киерлэлэрэ.

Николай Васильевич иккис уола Василий аҕатын утумнаан элбэх оғоломмута, аҕыһа саҕалаах, кыайыһылаах үлэһит. Кыра уол Егор икки оғото удьуор утумун салгыһылар. Василий Иннокентьевич, Валентина Ивановна билигин баар 11 оғолоро улахан ыал эһэлэрэ, эбэлэрэ. Диринг силлестээх мас охтубатын курдук күүстээх удьуор утума салғанар. Үйэлэртэн үйэлэргэ ити курдук баран иһэ.

Бал — ийэтинэн, туох барыта дыэ кэргэнтэн сағаланаар. Охлопкова Валентина Михайловна элбэх оғону көрөрүн таһынан бастаан ыччат сүөһү көрүүтүгэр, ол кэннэ 1971 сылтан ыанньыксыгынан үлэлиир. Оройуон чемпион ыанньыксытын аатын 3 төгүл, совхозка 5 төгүл үүт ыаһыныгар чемпионнаабыта. Билдэһымсах, кирибит киһини аһапкка таһаарбат үтүө идэлээх дыэ хаһаайката этэ.

Николай НИЛОВ

ЫҤЫРЭХ ТЫҤҤАР

Күндүтүк саныр күндү аҕабытын, эйбэс эһэбитин, хос эһэбитин, Ленин, икки Кыһыл Знамя уордьаннарын кавалерын, үлэ, тыл ветеранын, СР тыатын хаһайыстыбатын үтүөлээх үлэһитин **АРГУНОВ ДМИТРИЙ ТИМОФЕЕВИЧ** 80 сааскын томточчу туолбут дьонун үбүлүөйүнэн ис сүрэхтэн тахсар итии-истин тылларынан эвэрдэлибит!

Эн олохун тухары күүскүн-уоххун, өйгүн-санаабын норуотун туһугар анаабыккын үрдүктүк сыаналыбыт, ытыктыбыт, махтанабыт! Эйиэхэ инникитин эстибэт эрчими, уостубат уоҕу баҕарабыт! Ис эйгэн тэтимэ, сулуһун сүһүмэ, иэийи кустуга өр сылларга чаҕылычы сыдыайдын! Айыһытын арчытынан, Иэйиэхситин иэйиитинэн олох үөһүгэр күлү-үөрэ, кэрэни кэрэхсии, бар дьонун ытыктабылыгар бигэнэн уһундук, дьоллоохтук олоҕор. Күндү аҕабытыгар, эһэбитигэр, баҕарабыт чиргэл маһыны кытаанах доруобуйаны, булгуруйбат сайаҕас санаабынан, соргулаах сүбэтинэн үтүө холобур буолангын уһун уруйдаах олохтон!

Оҕолорун, кийиитин, сиэннэрин, хос сиэннэрин

Убаастабылдах **АКУЛИНА ИЛЬИНИЧНА** уонна **ИННОКЕНТИЙ ИННОКЕНТЬЕВИЧ ОЛЕСОВТАРЫ** Бүтүн Россиятааҕы дьэ кэргэн комитетын үрдүк наҕараадаҕа дьэ «Любовь и Верность» диэн мэтээлинэн наҕараадалаабыккытын 2 Хомуустаах нэһилигин дьаһалтата уонна общественно итии-истинник ис сүрэхтэн эвэрдэлибит.

Эһиги күүстээх санаагытынан, олоххо тардыһыгытынан, чугас дьонго сүбэли олохторугутунан, көмө-тирэх буоларгытынан, убаастабылы ыларгытынан биһиги киэн туттабыт.

Эһиэхэ чэгиэн доруобуйаны, сырдык ыраас халлааны, өссө да аһыныгас, амарах санаалаах оҕолоргут сылаас сыһыаннарыгар угуттанан, соҕоохсуу диэни билбэккэбит уһундук олохторугутар баҕарабыт. Дьэбит куруук сылаас, сырдык буоллун диэн алгыс тылбытын тириэрдэбит.

ЛИКБЕЗ: КАК ПРОВЕРИТЬ НАСКОЛЬКО ИЗМЕНИЛИСЬ ПЛАТЕЖИ ЗА КОММУНАЛЬНЫЕ УСЛУГИ

Как известно, с 1 июля 2015 года по всей России состоялось плановое изменение тарифов на электроэнергию, отопление, газоснабжение, водоснабжение и водоотведение. Для того, чтобы минимизировать влияние роста тарифов на расходы граждан, установлены так называемые предельные индексы. В Намском районе/улусе предельный индекс установлен в размере 12,47%. Июльские квитанции с расчетами по новым тарифам потребители получат в августе. И граждане могут самостоятельно проверить свои квитанции двумя простыми способами. В случае превышения разницы между платежами за декабрь 2014 года и июль 2015 года над предельным индексом, необходимо обратиться в Госкомцен-РЭК РС(Я).

В рамках предельных индексов изменение тарифов по видам коммунальных услуг с 1 июля 2015 года составит:

НАИМЕНОВАНИЕ	ЕДИНИЦА ИЗМЕРЕНИЯ	1 полугодие 2015	2 полугодие 2015	ТЕМП РОСТА
ЭЛЕКТРОЭНЕРГИЯ				
с газом	руб./кВтч	4,83	5,09	15%
с теплотрассы	руб./кВтч	3,30	3,57	15%
с газом	руб./кВтч	3,30	3,57	15%
ГАЗ ПРИРОДНЫЙ (отопление)				
цена	руб./1000м³	7891,5	8 268,4	7,5%*
цена	руб./1000м³	6134,8	6 594,9	7,5%*
ОТОПЛЕНИЕ (населенный пункт)				
цена	руб./1000м³	45 79,5	4 927,9	7,5%*
цена	руб./1000м³	3646,7	3 920,2	7,5%*
ОТОПЛЕНИЕ**				
цена	руб./кв.м	42,58	47,26	11%
цена	руб./кв.м	30,27	33,60	11%
ХОЛОДНОЕ ВОДОСНАБЖЕНИЕ***				
цена	руб./куб.м	14,68-32,43	16,06-36,51	11,3%
ГОРЯЧЕЕ ВОДОСНАБЖЕНИЕ				
цена	руб./куб.м	93,95	105,22	12%
цена	руб./куб.м	72,29	80,96	12%
ВОДООТВЕДЕНИЕ				
цена	руб./куб.м	25,62	29,08	13,5%
цена	руб./куб.м	21,09	23,94	13,5%

* Прогнозный показатель
** Тариф на отопление устанавливается в расчете на квадратный метр, но в таблице для удобства расчета приведен тариф на 3-квартирный метр
*** Тариф на холодное водоснабжение устанавливается отдельно на каждого потребителя

Так как тарифы на коммунальные услуги подлежат государственному регулированию, ресурсоснабжающие организации не вправе самостоятельно менять тарифы на электроэнергию, теплоснабжение, водоснабжение, газоснабжение и водоотведение. Изменение тарифов производится только один раз в год после определения макроэкономических параметров и экономического обоснования статей затрат. Основные негативные факторы влияния на размер тарифов на коммунальные услуги: рост цен на первичные энергоресурсы (нефть, уголь, газоконденсат), транспортные расходы на доставку топлива, снижение полезного отпуска, инфляционные и другие экономические процессы.

Если рассчитать платеж за коммунальные услуги на примере среднестатистической семьи из 3 человек, проживающей в благоустроенной квартире площадью 63 кв.м., то платеж по нормативным объемам потребления возрастет в городе на 810руб., в селе - на 583руб. в месяц. В частично благоустроенной квартире площадью 48 кв. метров на 365руб. (город) и 163руб. (село). Платеж за частный дом с отоплением на газе площадью 90 кв.м. увеличится на 449руб. (город) и 364 руб. (село). Платеж аналогичной семьи, проживающей в доме с электроотоплением площадью 90 кв.м.,

Күндү бииргэ үлэлээбит убаастыыр коллегабытын, доруобуйа харыстабылын үтүөлээх үлэһитин, ветеранмытын **ХРИСТОФОРОВА ТАТЬЯНА СПИРИДОНОВНА** 75 сааскын туолбут үөрүүлээх күнүнүн итии-истинник эвэрдэлибит!

Эн 40 сыл устата улуус сайдарыгар, нэһилиэниэхэ чэгиэн-чэбдик туругар, Нам оройуонугар сэллиги эмтиргэ кылааккын киллэрбитин. Элбэх ыарыһаҕы сэллик ыарыһыттан үтүөрдөн ыарыһахтар махталларын ылабын. Биһиги доруобуйа харыстабылыгар өр сыралаах үлэһит убаастыбыт, киэн туттабыт.

Убаастабылдах коллегабытыгар, өр сылларга медсестранан үлэлээбит үрүн халааттаах аанһалбытыгар чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, уһун дьоллоох олох, үгүс үөрүүнү, уостубат уйгуһуну, быстыбат быһаҕы, оҕолорун, сиэннэрин тапталларынан угуттанан уһун үйэлэнэргэр, биһигини кытары өрүү күлэ-үөрэ сылдаргар баҕарабыт.

Кийи балыһа администрацията, профкома, тубдиспансер коллектива, ветераннара

Ытык-мааны киһибитин, колледж ветеранын, РФ норуотун үөрэтиритин туйгунун, РФ орто анал үөрэтиритин Бочуоттаах үлэһитин, СР учууталларын учууталын, СР үөрэтиритин Бочуоттаах ветеранын, РФ худуһунньуктарын чилиэтин, Нам улуһун Бочуоттаах киһитин **ФЕДОР ФЕДОРОВИЧ ПАРЛОВЫ** 75 сааһын туолар бэлэи кэминэн итии-истинник эвэрдэлибит! Олоххун айар үлэни кытта ситимнээн дойдубут кэрэтин, баай историятын, чулуу дьоммут мөссүөнүн сүрдатан өрүү көрөөччүлэрин үрдүк сыанабылларын ылааххын ылабын. Ол курдук, бу күнүгэр СР Национальной художественной музейыгар арыллыбыт быыстапкабынан киэн туттабыт.

Эн учуутал үрдүк аатын сүгэн, үгүс ыччат үөрэнэр, айар кыһатыгар угуһан, колледжыт ойуулуур-дьүһүннүүр сааһыгар өр сылларга таһаарылаахтык үлэлээн дьон-сэргэ ытыктабылын ыларгытан биһиги үөрэбит, махтанабыт.

Күндү Федор Федорович, эн олохун, айымньылаах үлэни киһитин да тахсылаах, дьонун буолуохтун! Он олохторун уонна сиэннэрин, таптыыр кэргэни Екатерина Павловна үгүө баалара, бигэ эрэллэрэ күүс-көмө буоллун.

Олоххор күннээх ыраас халлаан сыдыайдын, дьаҥ-дьаһах тумнан аастын, өссө да өр кэмгэ сайаҕас санаабынан, сылаас сыһыангынан, үтүө сүбэтинэн арчылыы, араҥаччылыы, ай-тута сырыт!

Эвэрдэни кытта Нам педагогической колледжын коллектива

«ЭНСИЭЛИ КУБОГАР» КҮРЭС БЫЛДЬАҤЫ

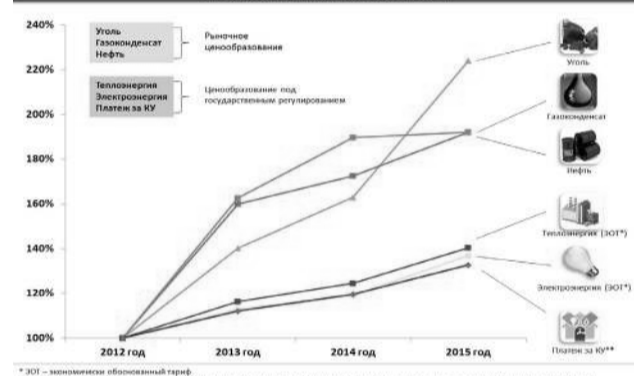

Убаастабыллаах

Нам улуһун дьоно-сэргэт!

Бу дьыл, атырдык ыйын 22 күнүгэр, су-буотаҕа, улуус кийин ипподромугар кииһэ 17 чаас 00 мин. «Нам улуһа» МТ дьаһалтатын уонна ат сүүрдүүтүн Федерациятын тэрийи-иллэринэн «Энсиэли Кубога» диэн бириискэ республикатааҕы ат сүүрдүүтүн күрээ ыытыл-лыаҕа. Бу күрэхтэһиигэ Уус-Алдантан — 2 ат, Аммантан — 7 ат, Чурапчыттан — 4 ат, Мэнэ — Ханаластан — 2 ат, Сунтаартан — 5 ат, Ха-наластан — 2 ат, Намтан — 6 ат илин-кэлин түсүһүөхтэрэ. Атттар 800, 1200, 1600, 2400 дис-танцияларга сүүрүөхтэрэ.

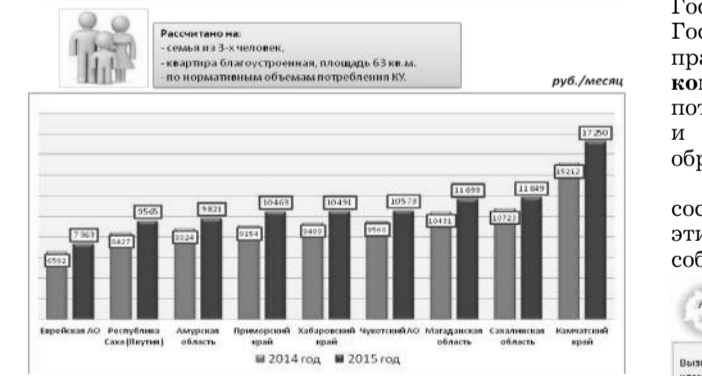
Сравнение темпов роста цен на топливно-энергетические ресурсы и тарифов на коммунальные услуги

возрастет на 623 руб. (город) и 504руб (село).

Обращаем внимание, что тариф и плата не являются тождественными понятиями. Учитывая, что потребители коммунальных услуг переходят на оплату по фактическим показателям потребления (по приборам учета), то изменение платы зависит не только от тарифа, но и от объема потребления. То есть фактический рост платы в каждой конкретной семье может сложиться по-разному. При наличии приборов учета, платеж в основном сложится в меньшую сторону от предельного индекса.

Платеж за жилищно-коммунальные услуги в регионах Дальнего Востока

Предельные индексы являются индикатором при одинаковом объеме потребления коммунальных услуг, так как в случае наличия индивидуальных счетчиков платежи будут отличаться в зависимости от объема использованных ресурсов.

Проверить насколько соответствует прирост платежей за коммунальные услуги предельным индексам можно 2 способами:

- 1) С помощью онлайн-калькулятора на сайте Госкомцен-РЭК РС(Я)
- 2) Сравнить две платежки за декабрь 2014г. и июль 2015г. и рассчитать разницу в процентах между суммой коммунальных услуг.

Для этого нужно сложить стоимость коммунальных услуг из платежки (электроэнергия, отопление, газоснабжение, горячее водоснабжение, холодное водоснабжение, водоотведение) отдельно за июль 2014 г. и за июль 2015 г., поделить получившуюся сумму за июль на аналогичный показатель за июнь (только если одинаковые объемы) и умножить на 10,

чтобы получить изменение стоимости в процентах. Затем сравнить с установленным предельным индексом по своему городу или району.

Пример расчета изменения размера платы за коммунальные услуги:

ПРИМЕР РАСЧЕТА ИЗМЕНЕНИЯ ПЛАТЫ ЗА КОММУНАЛЬНЫЕ УСЛУГИ

Вид услуги	Единица измерения	Объем	Тариф	Платеж руб.
Электроэнергия	кВтч	300	5,20	1560,00
Отопление	кВтч	50	42,58	2129,00
Газ на отопление	куб.м	10,00	8,2684	82,684
Холодное водоснабжение	куб.м	1	14,68	14,68
Горячее водоснабжение	куб.м	1	93,95	93,95
Водоотведение	куб.м	1	25,62	25,62
Итого по фактическим показаниям приборов учета				1685,934
Газоснабжение по нормативу	куб.м	21,440	5,00	107,200
Холодное водоснабжение по нормативу	куб.м	5,00	14,68	73,400
Горячее водоснабжение по нормативу	куб.м	5,00	93,95	469,750
Водоотведение по нормативу	куб.м	5,00	25,62	128,100
Итого по нормативам				774,350
Итого к оплате				4160,10

Изменение стоимости коммунальных услуг по сравнению с декабрем 2014 года: $\frac{4160,10}{3714,73} \times 100 = 112\%$

Если онлайн-калькулятор или ваши собственные расчеты показывают превышение предельного индекса, то рекомендуем направить копию квитанции в адрес Госкомцен-РЭК РС(Я) для проверки. При этом Госкомцен-РЭК РС(Я) уполномочен проверять только правильность применения тарифов в части коммунальных услуг. В остальных случаях (объемы потребления и качество коммунальных услуг, тарифы и платежи за жилищные услуги) необходимо обращаться в следующие органы:

Необходимо иметь в виду, что до 30% в квартплате составляет плата за жилищные услуги. В регулировании этих услуг принимают участие непосредственно собственники жилья, которые законодательно имеют

ГКН РЭК

Куда обращаться, если...

Возникло изменение тарифов на коммунальные услуги в квитанциях	Госкомцен-РЭК РС(Я)	Адрес: пр. Ленина, 28, 5 этаж Примечание: 34-24-39 Телефон «горячей линии»: 34-34-87 Офис: сайт: http://sakha.gov.ru/raek
Есть сомнения в правильности начисления платы за жилое помещение	Управление государственного строительного и жилищного надзора РС(Я)	Адрес: ул. Аммосова, 8, 4 этаж Примечание: 34-26-44 Офис: сайт: www.sakha.gov.ru/stroynadzor
Есть сомнения в правильности применения нормативов потребления коммунальных услуг	Министерство ЖКХ и энергетики РС(Я)	Адрес: ул. Якова, 13, 4 этаж Примечание: 42-25-78 Офис: сайт: www.sakha.gov.ru/mjkh
Оказываются жилищно-коммунальные услуги ненадлежащего качества	Управление государственного строительного и жилищного надзора РС(Я)	Адрес: ул. Аммосова, 8, 4 этаж Примечание: 34-26-44 Офис: сайт: www.sakha.gov.ru/stroynadzor
Управление Роспотребнадзора по РС(Я)	Адрес: ул. Аммосова, 9 Примечание: 35-16-43 Офис: сайт: www.14.rosпотребнадзор.ru	
Нужна субсидия на оплату жилищно-коммунальных услуг	ГКУ РС(Я) «Агентство субсидий»	Адрес: ул. П. Алексеева, 6/1, каб. 203 Примечание: 42-03-50 Офис: сайт: www.subsidii.jkh.ru

право определять свой набор жилищных услуг по дому и сколько за них платить.

При этом, если расходы на жилищно-коммунальные услуги составляют более 15% от совокупного дохода семьи, то граждане имеют право на получение субсидий. Данные субсидии в зависимости от получателей, условий проживания и при наличии оснований могут покрыть практически всю сумму по квартплате.

МИКРОФИНАНСЫ – ДОСТУПНО, ЧЕСТНО, ОТКРЫТО

Современная экономика невозможна без кредитных механизмов. Сейчас в улусах Республики представлено очень большое количество микрофинансовых организаций, в том числе кредитных кооперативов. Не мудрено обычному человеку и запутаться. Как выбрать подходящий финансовый продукт? Попробуем разобраться

ОТКРЫТОСТЬ

Несомненно, в первую очередь необходимо ознакомиться с кредитной организацией, в которую можно инвестировать свободные средства или оформить заём.

– Сейчас, когда прошел первый бум повсеместного кредитования в улусах и городах, люди начали подходить более ответственно к выбору финансовых предложений. При этом они не столько оформляют займы, сколько стараются инвестировать имеющиеся средства. Работая с клиентами, мы прежде всего ставим целью предоставить полную исчерпывающую информацию об услуге, – говорит Генеральный директор ООО «Микрофинансовая организация АартыкЭкспрессКредит» Лилия Иванова – Мы готовы ответить на все вопросы, указать на минусы, ведь наряду с минусами есть и плюсы. Но когда человеку навязывают одни плюсы, не обращая внимания на возможные риски, связанные, например, с инвестированием, это неправильно. К примеру, рассказывая о займах, мы всегда обращаем внимание на процентную ставку и итоговую сумму, то есть на полную стоимость кредита вместе с процентами. Это необходимо для того, чтобы человек осознавал, готов ли он вернуть эту сумму, хватит ли ему средств. Нужно настроить клиента на то, чтобы он, взяв кредит, помнил, что через определенный промежуток времени его надо будет погасить.

ЧЕСТНОСТЬ

Доверяя свои деньги той или иной кредитной организации, стоит проверить ее в списке Государственного реестра микрофинансовых организаций на сайте Федеральной службы по финансовым рынкам. Также стоит обратить внимание на историю развития компании, опыт работы, отзывы о компании в СМИ – из всего этого складывается деловая репутация организации, которой они дорожат.

Безусловно, возраст компании является объективным положительным показателем, но и некоторые молодые организации стоят внимания.

– Москва не сразу строилась, также и молодые, динамично развивающиеся компании нельзя сбрасывать со счетов, – говорит Лилия Кимовна. – Если бы нас не брали во внимание, то мы бы не получили такого развития и не работали бы на рынке вот уже десять лет. То есть тут все зависит от подхода самой компании. Необходимо, чтобы у человека возникло определенное доверие.

ДОВЕРИЕ

Ответственность есть всегда и во всем. Поэтому так важно доверие и солидарное разделение ответственности. Это касается, как инвестиций, так и заемных средств.

«Важно установить с человеком доверительные отношения, понимать его потребности, желания и мечты, то, что он хотел бы получить посредством этого инвестирования. Если это касается займов – для чего нужны человеку эти деньги. Но это нужно понимать, а не навязывать свои вопросы, расспрашивая клиента».

Микрофинансовые организации практикуют индивидуальный подход. И это не голословное утверждение – логично, что чем меньше организация, тем лояльнее она относится к каждому из своих клиентов. Работая по банковскому подходу, у МФО есть гибкая система рассмотрения заявок, которая дает новые возможности. Например, если человек по каким-то причинам испортил кредитную историю, то, обратившись в МФО он сможет реабилитироваться – оформляя небольшие займы и вовремя их погашая, со временем он покажет себя дисциплинированным клиентом, соблюдающим условия договора, которому можно оформить кредит на более высокую сумму.

– Сегодня у всех на слуху выражение «плохая кредитная история», которое на

самом деле не корректно и юридическим термином не является – рассказывает Лилия Иванова – Дело в том, что каждый банк дает собственную оценку каждой истории. Например, в одном банке откажут в выдаче кредита на основании отрицательной кредитной истории, а в другом выдадут его вам без проблем, посчитав историю положительной. Тем не менее, банки устанавливают критерии, по которым определяется плохая кредитная история. Если по кредиту не прошел ни один платеж заемщика, или задержка очередного платежа составила более 90 дней, то перед нами отрицательная кредитная история. **Важно, чтобы люди понимали, что невозможно изменить свою кредитную историю по взмаху волшебной палочки на 100%.** Хотя и тут есть свои нюансы. В процессе проверки кредитной истории часто выявляются различные ошибки и неточности. Российское законодательство дает возможность исправить их каждому гражданину. Поэтому в случае, если вы обнаружили информацию не соответствующую действительности, вы вправе потребовать исправления кредитной истории. Не редко возникают ситуации, когда формирование так называемой отрицательной кредитной истории происходит по вине банковского сотрудника. Как правило, это может быть связано с невнимательностью специалиста. Иногда, например, происходит смешение информации из вашей истории и кредитной истории вашего однофамильца или полного тезки. В таком случае, только доскональная проверка кредитной истории поможет вам найти любые ошибки и неточности.

Исправление кредитной истории начинается с официального запроса в Национальное бюро кредитных историй. Вам потребуется написать заявление, в котором вы перечислите все недостоверные данные, которые потребуется изменить.

Бюро в свою очередь проведет соответствующую проверку. Очень важно в данной ситуации понимать исправление кредитной истории – это процесс изменения информации не соответствующей действительности на достоверную. Если в процессе оспаривания взгляды заемщика и банка не совпадают, каждый человек имеет право потребовать внесения достоверной информации через суд. Но если данные окажутся верными, то придерживаться «пути исправления», о котором говорили выше.

ВАЖНО!

Также не стоит злоупотреблять и онлайн-заявками на оформление кредитной карты. Каждое такое обращение регистрируется в НБКИ и банк, получив заявку на оформление кредита, обязательно проверит потенциального заемщика. Все бесконтрольные онлайн-заявки характеризуют человека, как активного соискателя, а таким людям банки не рискуют выдавать кредиты. К тому же публикация персональных данных в сети интернет уже сама по себе грозит неприятностями – есть риск стать жертвой мошенников, которые, используя чужие имена, оформляют на себе кредитные карты, кредиты итд.

СЕРВИС

– Дело не в суммах, которые инвестируют наши клиенты, а в их отношении, – говорит директор МФО «АартыкЭкспрессКредит» Лилия Иванова. – Я вложила 10 тысяч рублей, а предприниматель 10 млн. рублей. В суммах колоссальная разница, но отношение – трепетное и волнительное, которое при этом испытывают оба инвестора – одинаковое. Не важно, какую сумму принес инвестор, каждый имеет право на комфортный сервис и уважительное отношение к себе.

В микрофинансовой организации «АартыкЭкспрессКредит» работают профессионалы своего дела, регулярно проходящие курсы повышения квалификации и следящие за новыми веяниями. Менеджеры по займам, менеджеры

по инвестициям, у каждого свой фронт работ, но неизменным остается одно – сервис и стандарты работы. Во всех представительствах в улусах применяется перечень услуг, которые предоставляются в г. Якутске. Все стандартные программы кредитования и инвестирования размещены на сайте компании mfo-aartyk.ru. Также разработаны специальные программы лояльности для постоянных клиентов, VIP-клиентов. А единый бесплатный контактный центр **8-800-100-3699** позволяет каждому жителю Якутии задать свой вопрос, проконсультироваться, сделать замечание, высказать пожелание. Такая обратная связь позволяет держать руку на пульсе и контролировать качество обслуживания в отдаленных уголках республики.

ГЕОГРАФИЯ

География работы «АартыкЭкспрессКредит» достаточно обширна – помимо столицы республики есть представительства в 11 улусах. Но на этом территория охвата не ограничивается.

– Например, предприниматель из улуса, в котором пока нет нашего представительства, может приехать в г. Якутск и сделать инвестиции, – отмечает Лилия Иванова. – После он приезжает ежемесячно за своими процентами, либо получает проценты перечислением. Деньги все это время работают. В среднем срок действия договора составляет один год. Но если по каким-то причинам человек не смог подойти и забрать свои средства, то договор пролонгируется на такой же период и на тех же условиях.

Всем жителям Намского улуса желаем достатка, достойной жизни! А мы Вам в этом всегда поможем.

до 50% ГОДОВЫХ

ПРИУМНОЖИМ ВАШИ ДЕНЬГИ

ААРТЫК ЭКСПРЕССКРЕДИТ

www.mfo-aartyk.ru

Мы работаем для Вас!

ЗАЙМЫ

от **3000** РУБЛЕЙ

до **900000**

НАСЕЛЕНИЮ И ПРЕДПРИНИМАТЕЛЯМ

с.Намцы ул. И.Винокурова,2 (здание Универмаг) тел.43086

8 (800) 100-36-99

Все звонки по Республике бесплатны

Избирательная комиссия муниципального образования «Кебекенский наслег»

РЕШЕНИЕ от 12.08.2015 года №18

О регистрации выдвинутых кандидатов на должность главы муниципального образования «Кебекенский наслег»

№	Ф.И.О.	Сведения о кандидатах	Место работы должность	Образование	Принадлежность к общественному объединению	Субъект выдвижения	№ решения
1	Матвеев Степан Степанович	03.05.1959 г.с.Кобяконцы Намского района Якутской АССР г.Якутск ул.Кулаковского 32/2 кв.13	МО «Намский улус» заместитель главы улуса по строительству, ЖКХ и промышленности	Высшее	Сторонник ЯРО ВПП «Единая Россия»	ЯРО ВПП «Единая Россия»	Зарегистрирован 24.07.2015. №10
2	Шадрин Дмитрий Иванович	22.07.1952 г.с.Николюцы Намский район ЯАССР г.Якутск ул.Лермонтова,87 кв.3	ОАО «Сахаплемобединение»	Высшее	Член ЯРО ВПП «Аграрная партия России»	ЯРО ВПП «Аграрная партия России»	Зарегистрирован 01.08.2015. №11/1
3	Бугаев Дмитрий Дмитриевич	27.08.1984 г. с.Намцы Намский район ЯАССР с.Намцы ул.Салбанская 7Г	Администрация МО «Ленский наслег»	Высшее	Сторонник ЯРО ВПП «Единая Россия»	Самовыдвижение	Зарегистрирован 01.08.2015. №11/2
4	Потапов Альберт Викторович	31.08.1979г. с.Майя Мегино – Кангаласского района ЯАССР с.Намцы ул.Новобольничная,1	Зам.директора ООО «Суол»	Высшее	член ЯРО ВПП «Единая Россия»	самовыдвижение	Зарегистрирован 06.08.2015. №13
5	Уваров Марк Маркович	23.09.1977г. С.Хатырык Намского района ЯАССР с.Намцы,ул. Советская,12.	ИП «Уваров М.М.», кадастровый инженер	Среднее	Сторонник «Справедливая Россия»	самовыдвижение	Зарегистрирован 12.08.2015. №17

О регистрации выдвинутых кандидатов в депутаты в представительный орган муниципального образования «Кебекенский наслег» 12.08.2015 года №19

№	Ф.И.О.	Сведения о кандидатах	Место работы должность	Образование	Принадлежность к общественному объединению	Субъект выдвижения	№ решения
1	Неустроев Павел Петрович	05.04.1961г. с.Чурапча Чурапчинского района ЯАССР	МБОУ КОШП учитель математики	высшее	Член ЯРО ВПП «Единая Россия»	ЯРО ВПП «Единая Россия»	Зарегистрирован 01.08.2015 №11/3
2	Федотова Ирина Семеновна	14.11.1960 с.Харылаха Намского района ЯАССР	МБОУ КОШП делопроизводитель	Высшее	Член ЯРО ВПП «Единая Россия»	ЯРО ВПП «Единая Россия»	Зарегистрирован 01.08.2015 №11/3
3	Зырянова Варвара Афанасьевна	04.02.1963 с.Наяхи, Усть-Алданского р-на ЯАССР	МБОУ КОШП зам. директорпо УМР.	высшее	Член ЯРО ВПП «Единая Россия»	ЯРО ВПП «Единая Россия»	Зарегистрирован 01.08.2015 №11/3
4	Жирков Николай Лаврентьевич	17.11.1961г. с.Намцы Намского района	Намское ветуправление, ветврач	Высшее	Член ЯРО ВПП «Единая Россия»	ЯРО ВПП «Единая Россия»	Зарегистрирован 09.08.2015 №14
5	Попова Елена Дмитриевна	10.08.1956 г. 2-Хомустан Намского р-на ЯАССР	Воспитатель интерната МБОУ КОШП	высшее	отсутствует	МБОУ КОШП	Зарегистрирован 01.08.2015 №11/3
6	Матвеев Петр Матвеевич	18.09.1978 с.Намцы Намский район ЯАССР	Мастер НКТЭ Кобяконского участка	Высшее	отсутствует	самовыдвижение	Зарегистрирован 03.08.2015 №12
7	Мухин Александр Захарович	15.07.1958 с.Балыктах, Усть-Алданского района ЯАССР	Начальник заречного участка НКТЭ	Высшее	отсутствует	самовыдвижение	Зарегистрирован 03.08.2015 №12
8	Ноговицын Константин Николаевич	07.06.1957 с.Модут Намского района ЯАССР	Глава МО «Кебекенский наслег»	Высшее	отсутствует	самовыдвижение	Зарегистрирован 03.08.2015 №12
9	Пестерев Илларион Илларионович	01.12.1990г. Г.Якутск Якутской-Саха ССР	Директор МБУ ЦД им. П.П. Ядрихинского-Вэдьээлэ	Начальное профессиональное образование	Член ЯРО ВПП «Единая Россия»	ЯРО ВПП «Единая Россия»	Зарегистрирован 09.08.2015 №14
10	Жиркова Людмила Николаевна	08.01.1968 Лейогийский наслег Усть-Алданского района ЯАССР	МКДОУ «Эрэл» С.Харылаха Намского улуса	Высшее	отсутствует	МКДОУ «Эрэл» С.Харылаха Намского улуса	Зарегистрирован 06.08.2015 №13/1
11	Колесова Ия Дмитриевна	10.12.1981г. с.Намцы Намского района Якутской-Саха ССР	Завхоз ГБУ НЦРБ Кобяконской участковой больницы	Среднее	Член ЯРО ВПП «Единая Россия»	ЯРО ВПП «Единая Россия»	Зарегистрирован 09.08.2015 №14
12	Бурнашева Александра Петровна	25.02.1964 с.Намцы Намского района Якутской-Саха ССР	МКДОУ «Эрэл», детсад	Среднее специальное	отсутствует	МКДОУ «Эрэл» С.Харылаха Намского улуса	Зарегистрирован 09.08.2015 №14
13	Олесов Петр Петрович	28.03.1985 с.Намцы Намского района Якутской-Саха ССР	ИП ГК(Ф)Х «Ту-скул», глава	Студент ЯГСХА 4-го курса, Среднее	Член ЯРО ВПП «Единая Россия»	ЯРО ВПП «Единая Россия»	Зарегистрирован 09.08.2015 №14
14	Лукинова Мария Иннокентовна	20.06.1986 с.Чериктэй, Усть-Алданского района ЯАССР	МБОУ КОШП, учитель биологии	Высшее	Член ЯРО ВПП «Единая Россия»	ЯРО ВПП «Единая Россия»	Зарегистрирован 10.08.2015 №15
15	Гоголев Павел Юрьевич	01.06.1986 с.Майя Мегино-Кангаласского района ЯАССР	безработный	ЯСХТ ЗИО от 21 мая 2014г. спец. по ЗИО	Член ЯРО ВПП «Единая Россия»	ЯРО ВПП «Единая Россия»	Зарегистрирован 10.08.2015 №15
16	Рехлясова Аниция Алексеевна	04.09.1954 с.Намцы Намского района ЯАССР	ГБУ НЦРБ Кобяконской участковой больницы, медсестра	отсутствует	отсутствует	ГБУ НЦРБ Кобяконской участковой больницы, медсестра	Зарегистрирован 12.08.2015 №16
17	Петрова Агафья Николаевна	04.01.1967 Уолбинский наслег Алексеевского района ЯАССР	МБОУ КОШП, Учитель музыки	ЯПУ №2 по спец. учитель музыки	Сторонник ЯРО ВПП «Единая Россия»	ЯРО ВПП «Единая Россия»	Зарегистрирован 12.08.2015 №16

**ОРЛОВ Е.Е., председатель ИКМО
БОЧКАРЕВА-ЖИРКОВА Л.Е., секретарь ИКМО**

РЕШЕНИЕ

9 августа 2015 года № 25

О регистрации кандидатов в депутаты представительного органа муниципального образования «Искровский наслег» по семимандатному избирательному округу № 1

В соответствии со статьей 34 Закона Республики Саха (Якутия) «О муниципальных выборах в Республики Саха (Якутия)» избирательная комиссия муниципального образования «Искровский наслег» решает:

1. Зарегистрировать Сивцеву Анастасию Михайловну, выдвинутого самодвижением кандидатом в депутаты выдвинутым статья 38, 42 Закона Республики Саха (Якутия) «О муниципальных выборах в Республики Саха (Якутия)» представительного муниципального образования «Искровский наслег» по семимандатному избирательному округу № 1 09.08.2015 г. 12 ч. 04 мин.

1.1. Выдать зарегистрированному кандидату Сивцевой А.М. удостоверение о регистрации с 09.08.2015 г. 12 ч. 04 мин.

2. Зарегистрировать Аммосову Матрену Афанасьевну, член выдвинутого ЯРО ВПП «Единая Россия» кандидатом в депутаты выдвинутым статья 39, 42 Закона Республики Саха (Якутия) «О муниципальных выборах в Республики Саха (Якутия)» представительного муниципального образования «Искровский наслег» по семимандатному избирательному округу № 1 09.08.2015 г. 12 ч. 20 м.

1.1. Выдать зарегистрированному кандидату Аммосовой М.А. удостоверение о регистрации с 09.08.2015 г. 12 ч. 20 м.

3. Зарегистрировать Дьяконова Василия Васильевича, член выдвинутого ЯРО ВПП «Единая Россия» кандидатом в депутаты выдвинутым статья 39, 42 Закона Республики Саха (Якутия) «О муниципальных выборах в Республики Саха (Якутия)» представительного муниципального образования «Искровский наслег» по семимандатному избирательному округу № 1 09.08.2015 г. 12 ч. 40 м.

1.1. Выдать зарегистрированному кандидату Дьяконову В.В. удостоверение о регистрации с 09.08.2015 г. 12 ч. 40 м.

4. Зарегистрировать Полищикову Евдокию Дмитриевну, выдвинутого самодвижением кандидатом в депутаты выдвинутым статья 39, 42 Закона Республики Саха (Якутия) «О муниципальных выборах в Республики Саха (Якутия)» представительного муниципального образования «Искровский наслег» по семимандатному избирательному округу № 1 09.08.2015 г. 14 ч. 10 м.

1.1. Выдать зарегистрированному кандидату Полищиковой Е.Д. удостоверение о регистрации с 09.08.2015 г. 14 ч. 10 м.

5. Зарегистрировать Иванова Никиту Николаевича, член выдвинутого ЯРО ВПП «Единая Россия» кандидатом в депутаты выдвинутым статья 39, 42 Закона Республики Саха (Якутия) «О муниципальных выборах в Республики Саха (Якутия)» представительного муниципального образования «Искровский наслег» по семимандатному избирательному округу № 1 09.08.2015 г. 14 ч. 40 м.

1.1. Выдать зарегистрированному кандидату Иванову Н.Н. удостоверение о регистрации с 09.08.2015 г. 14 ч. 40 м.

6. Зарегистрировать Парникова Дмитрия Дмитриевича, член выдвинутого ЯРО ВПП «Единая Россия» кандидатом в депутаты выдвинутым статья 39, 42 Закона Республики Саха (Якутия) «О муниципальных выборах в Республики Саха (Якутия)» представительного муниципального образования «Искровский наслег» по семимандатному избирательному округу № 1 09.08.2015 г. 15 ч. 00 м.

1.1. Выдать зарегистрированному кандидату Парникову Д.Д. удостоверение о регистрации с 09.08.2015 г. 15 ч. 00 м.

7. Зарегистрировать Абрамову Туяру Вахаевну, сторонник выдвинутого ЯРО ВПП «Единая Россия» кандидатом в депутаты выдвинутым статья 39, 42 Закона Республики Саха (Якутия) «О муниципальных выборах в Республики Саха (Якутия)» представительного муниципального образования «Искровский наслег» по семимандатному избирательному округу № 1 09.08.2015 г. 15 ч. 10 м.

1.1. Выдать зарегистрированному кандидату Абрамовой Т.В. удостоверение о регистрации с 09.08.2015 г. 15 ч. 10 м.

1.2. Опубликовать настоящее решение в районной газете «Энсиэли», обнародовать путем вывешивания на стенде официальной и на официальном сайте МО «Искровский наслег» sakha.gov.ru.

1.3. Настоящее решение вступает в силу со дня его официального опубликования.

**Председатель избирательной комиссии А.С. Терентьева
Секретарь избирательной комиссии Т.Х. Дьяконова**

РАСПОРЯЖЕНИЕ

10 августа 2015 года № 378

Об образовании избирательного участка по выборам депутатов наследного Совета на 13.09.2015г.

Согласно п.2 ст.14 Закона Республики Саха (Якутия) «О муниципальных выборах в Республике Саха (Якутия)» РАСПОРЯЖАЮСЬ:

1. Образовать избирательный участок в пределах административно-территориальной границы поселения.

2. Место проведения выборов и место нахождения избирательной комиссии определить здание МБУ ЦД «Алаас» по адресу: с.Кюренг-Ат, ул. 3.Винокурова, д. 2. Телефон24-102.

3. Опубликовать настоящее распоряжение в улусной газете «Энсиэли».

Глава МО «Искровский наслег» П.В.Абрамов

РАСПОРЯЖЕНИЕ

10 августа 2015 года № 44

Об образовании избирательного участка по выборам Главы МО «Маймагинский наслег», депутатов наследного Совета на 13.09.2015г.

Согласно п.2 ст.14 Закона Республики Саха (Якутия) «О муниципальных выборах в Республике Саха (Якутия)» РАСПОРЯЖАЮСЬ:

1. Образовать избирательный участок в пределах административно-территориальной границы поселения.

2. Место проведения выборов и место нахождения избирательной комиссии определить здание администрации муниципального образования «Маймагинский наслег» по адресу: с.Маймага, ул. Н.Ф.Собакина, д. 17. Телефон: 27-3-05.

3. Опубликовать настоящее распоряжение в улусной газете «Энсиэли».

И.о. главы наслега С.А.Гуляева

ИНФОРМАЦИЯ от 03 августа 2015 г. исх. № 25 с. Столбы

На основании решения ИКМО «Хатырыкский наслег» № 9 от 02 августа 2015 г. зарегистрированы кандидатами в депутаты наследного Совета депутатов МО

«Хатырыкский наслег» согласно списку.

СПИСОК

зарегистрированных кандидатов в депутаты наследного Совета депутатов МО «Хатырыкский наслег»

№	Фамилия, имя, отчество	Место, дата рождения	Образование	Место работы, занимаемая должность	Принадлежность к общественному объединению	Субъект выдвижения	Дата уведомления о выдвижении	Сведения о регистрации
1	Парников Айсен Егорович	с. Столбы Намского р-на Я АССР 01.12.88	высшее	МБОУ «Хатырыкская средняя общеобразовательная школа им. М.К.Аммосова», учитель физкультуры	сторонник ВПП «Единая Россия»	Намское МО ЯРО ВПП «Единая Россия»	24.07.15	02.08.15, 10 ч 10 м
2	Дьяконов Станислав Александрович	с. Намцы Намского р-на Я АССР 13.08.88	Высшее	МБОУ «Хатырыкская средняя общеобразовательная школа им. М.К.Аммосова», зам. директора по админ.хозяйственной части	сторонник ВПП «Единая Россия»	Намское МО ЯРО ВПП «Единая Россия»	24.07.15	02.08.15, 10 ч 15 м
3	Заровняева Екатерина Семеновна	с. Баатара Мегино-Кангаласского р-на ЯАССР 27.07.57	Высшее	МДОУ Центр развития ребенка №2 «Детский сад «Кэрэчээнэ», заведующая	член ЯРО ВПП «Единая Россия»	Намское МО ЯРО ВПП «Единая Россия»	24.07.15	02.08.15, 10 ч 20 м
4	Соловьева Мария Степановна	с. Ымыяхтах Намского р-на ЯАССР 30.09.80	Высшее	МДОУ Центр развития ребенка №2 «Детский сад «Кэрэчээнэ», ст. воспитатель	член ЯРО ВПП «Единая Россия»	Намское МО ЯРО ВПП «Единая Россия»	24.07.15	02.08.15, 10 ч 25 м
5	Левина Любовь Ильинична	с. Хатырык Намского р-на ЯАССР 06.10.89	ср-спец.	МБУ Центр досуга «Сайдам», худож. руководитель	член ЯРО ВПП «Единая Россия»	Намское МО ЯРО ВПП «Единая Россия»	24.07.15	02.08.15, 10 ч 30 м
6	Тимофеев Павел Петрович	с. Кэскил Томпонского р-на ЯАССР 16.04.79	Высшее	МБОУ «Хатырыкская средняя общеобразовательная школа им. М.К.Аммосова», директор	сторонник ВПП «Единая Россия»	Намское МО ЯРО ВПП «Единая Россия»	24.07.15	02.08.15, 10 ч 35 м
7	Поротов Николай Васильевич	с. Хатырык Намского р-на ЯАССР 24.09.68	ср-спец.	АОО «Ростелеком» филиал «Сахателеком» ЛТУ 16, электромеханик	член ЯРО ВПП «Единая Россия»	Намское МО ЯРО ВПП «Единая Россия»	24.07.15	02.08.15, 10 ч 40 м
8	Докторова Ирина Николаевна	Ольтехский н-г Усть-Алданского р-на ЯАССР 03.03.59	Высшее	ГБУ «Управление ветеринарии», заведующая Хатырыкским ветеринарным участком	член ЯРО ВПП «Единая Россия»	Намское МО ЯРО ВПП «Единая Россия»	24.07.15	02.08.15, 10 ч 45 м
9	Алексеева Елена Владимировна	с. Намцы Намского р-на Я АССР 04.05.77	Высшее	МБУ Центр досуга «Сайдам», директор	член ВПП «Единая Россия»	Намское МО ЯРО ВПП «Единая Россия»	25.07.15	02.08.15, 10 ч 50 м
10	Прокопьев Петр Петрович	с. 1 - Хомустан Намского р-на Я АССР 29.08.65	ср - спец.	Хатырыкская участковая больница, зав. хозяйством	член ВПП «Единая Россия»	Намское МО ЯРО ВПП «Единая Россия»	25.07.15	02.08.15, 10 ч 55 м
11	Михайлов Дмитрий Юрьевич	с. Сарданга Сунтарского р-на ЯАССР 17.07.84	Высшее	МБОУ «Хатырыкская средняя общеобразовательная школа им. М.К.Аммосова», учитель истории	сторонник ВПП «Единая Россия»	Намское МО ЯРО ВПП «Единая Россия»	25.07.15	02.08.15, 11 ч 00 м
12	Макитова Аглаида Алексеевна	с. Сыгыннах Намского р-на ЯАССР 25.01.59	ср - спец.	МДОУ Центр развития ребенка №2 «Детский сад «Кэрэчээнэ», медсестра	член ЯРО ВПП «Единая Россия»	Намское МО ЯРО ВПП «Единая Россия»	25.07.15	02.08.15, 11 ч 05 м

М.Е. СЛЕПЦОВА, председатель ИКМО

БИЛЭРИИЛЭР

РЕШЕНИЕ

9 августа 2015 года № 26
О регистрации кандидатов в депутаты представительного органа муниципального образования «Искровский наслег» по семимандатному избирательному округу № 1

В соответствии со статьей 34 Закона Республики Саха (Якутия) «О муниципальных выборах в Республике Саха (Якутия)» избирательная комиссия муниципального образования «Искровский наслег» решает:

1. Зарегистрировать Эверстову Александру Анатольевну, выдвинутого самодвижением кандидатом в депутаты согласно статьи 38, 42 Закона Республики Саха (Якутия) «О муниципальных выборах в Республике Саха (Якутия)» представителем муниципального образования «Искровский наслег» по семимандатному избирательному округу № 1 10.08.2015 г. 11 ч. 30 м.

1.1. Выдать зарегистрированному кандидату Парниковой И.В. удостоверение о регистрации с 10.08.2015 г. 11 ч. 30 м.

4. Зарегистрировать Старкову Татьяну Васильевну, выдвинутого члена ЯРО ВПП «Единая Россия» кандидатом в депутаты согласно статьи 39, 42 Закона Республики Саха (Якутия) «О муниципальных выборах в Республике Саха (Якутия)» представителем муниципального образования «Искровский наслег» по семимандатному избирательному округу № 1 10.08.2015 г. 11 ч. 55 м.

1.1. Выдать зарегистрированному кандидату Старковой Т.В. удостоверение о регистрации с 10.08.2015 г. 11 ч. 55 м.

1.2. Опубликовать настоящее решение в районной газете «Энсиэли», обнародовать путем вывешивания на стенде официальной и на официальном сайте МО «Искровский наслег» sakha.gov.ru

1.3. Настоящее решение вступает в силу со дня его официального опубликования.

Председатель избирательной комиссии А.С. Терентьева
Секретарь избирательной комиссии Т.Х. Дьяконова

РЕШЕНИЕ

12 августа 2015 года №10
Об утверждении списка кандидатов в депутаты участков по одномандатному избирательному округу муниципального образования «Ленский наслег» в соответствии с Законом Республики Саха (Якутия)

1.1. Выдать зарегистрированному кандидату Терентьевой С.Н. удостоверение о регистрации с 10.08.2015 г. 10 ч. 55 м.

3. Зарегистрировать Парникову Иванову Башариновну, выдвинутого

КЭРИЭСТЭБИЛ

Күн-сыл түргэнник ааһар дириллэр, кырдык да ааһар. Ол эрэри төрөпүт оҕоһун сүтэрбит күнүн бу иннигэр өрүү турар. Хаһан да умнуллубат ыар, тугунан да сотуллубат, сууйулубат сүрэх бааһа, харах уута... Онтон ордук ыар туох баар буолуой... Киһи өйүгэр-санаатыгар баппат, кыыллы дьиккэр, сидьин быһыыттан күн сириттэн суох онгорбуттарыттан кыһылаах-абаалаах, хомолтолоох туох да суох.

Ол курдук, бу атырдык ыйын 14 күнүгэр баар-суох улахан оҕобут, сэммит Трунин Николай Иннокентьевич баара-суоҕа 23 сааһыгар, киһи «киһинэн» аахпат дьиккэрдэр илиилэриттэн суорума суолламмыта икки сылын туолла. Төһө да бириэмэ аастар оҕобутун сүтэрбит кыһыгыт-абабыт күннэтэ оспот баас буолан улаатан иһэр. Оҕобутун ахтыбатах, санаабатах, кистээн ытаабатах күммүт диэн суох...

Агардас оҕом билигин онно баар, мана сылдыр, билигин үөрэ-көтө, мичээрдээн киһиэн кэлиэ диэн саныырга да төһөлөөх үчүгэй буолуо этэй... Арай кулгаахпыттар «Мамаа, билигин кириэм...», «Эбээ, билигин кэлиэм...» диэбит оҕобут бүтүһүк тыллара кулгаахпыттар бу бардыны өрүү иһиллэр...

Оҕобут Коля 1990 сыллаахха тохсунуу тоһуттар тымынытын 16 күнүгэр күн сирин маннайгы кэтэһиллээх оҕонон күн сирин көрбүтэ. Төһө да тыйыс тымыны бириэмэбэ төрөөтөр бэйэтэ сымнаҕас майгылаах, элэккэй, аһыныгас, ис кирибэх этэ. Оҕо оҕо курдук үөрүннэн, мэнник-тэнник да буоллар истигин этэ. Кыра эрдэбиттэн дьонно-сэргэбэ эйэлээх буолан элбэх доһоттордооҕо. Маннайгы үктэлинэн детсад төрүлүтэтэ этэ. Нам 2 №-дээх

«Кустук», онтон «Чуораанчык» Үөдэй оҕо саадыгар сылдыбыта. Манна билсидит доһотторун кытары олох улаатырдылы өрүү билсэрэ, кизн туттара. 1997 с. Үөдэй орто оскуолатыгар маннайгы кылаас аанын арийыта. Онтон 1998 с. Нам начальной оскуолатыгар үөрэнэ кирибитэ. Начальной оскуолаһы үөрэнэн бүтэрэн Нам орто оскуолатыгар кылааһын оҕолорун кытары сизтиспитинэн 5-с кылааска үөрэнэ кирибитэ. Үөрэнэ сылдьан бэйэтин кыабынан барытыгар кыттарга, оҕолорун түмэрэ. Хаһан да кыыс, уол диэн араарбакка барыларыгар биер тэник сыйыаннаһара. Үөрөспит учууталларын барыларын истигник саныыра. Авиамоделирование куруһуогун сөбүлүүрө.

Бу үөрэнэ сылдьан «Түөлбэ» оҕо киһинигэр «Кэскил» уолаттар ырыа ансамблыгар дьарыктанар этэ. Араас таһымаах мероприятияларга, конкурстарга кыттан кэлэн сүргэтэ көтөүллэн, үөрөкөтө кэпсиэрэ. Ол курдук, «Полярная звезда» конкурсе хас да төгүллээх лауреаттара, «Дети Азии» Ооньбуулар кыттылаахтара. Оскуолатын бүтэрэн, ситим-хоһуу аттестатын ылан олох кизн аартыгар үктэммитэ. Оҕобут тиһэх чуораана, выпускнойа, көстүүмүн кэтэн, выпускник лицензтин туора иилинэн сахаҕа сириллэбэт уол оҕото турара наһа долгутуулаах, кэрэ да түгэн этэ... Улан-Удэтээһи тимири суол институтугар үөрэнэ кирибитэ. Иккис сылыгар атата өлөн төннөн кэлбитэ. Аҕаларын кытары өрүү биригэ ыраах айаҥна сылдыһан, массына онгорсон техникаҕа олус сыйыаннаах уонна сыстаҕас этэ. Онон суоптар идэтин баһылаары Граф Биэрэр үөрэнэ кириэн, права туттаран үөрүүтэ үгүс этэ. Праватын ылаат да үлэ көрдөнө куоракка кириэр. Ханна буоларын курдук барытыгар стажтаахтары эрэ ылабыт дириллэрэ. Онон суоптар идэтинэн үлэ көстүбэккэ бастаан «Сулусчаан» детсад акылаата тутуллутугар, онтон араас быстах үлэлэрэ үлэлээбитэ.

блики Саха (Якутия) от 28.09.2011 г. 964-3 №815-IV «О муниципальных выборах в Республике Саха (Якутия)» в связи с досрочным прекращением полномочий депутата наследственного Совета по одному одномандатному избирательному округу на основании распоряжения от 10 июля 2015г. № 166 муниципального образования «Ленский наслег», избирательная комиссия муниципального образования «Ленский наслег» решает:

1. Утвердить список зарегистрированных кандидатов в депутаты муниципального образования «Ленский наслег» по одному одномандатному избирательному округу:
 -Никонов Сергей Саввич - работника строительной компании ООО «Адресия»;
 -Максимов Григорий Егорович — ИП;
 -Дьячковская Наталья Владимировна - психолог СРПН Намского улуса.

2. Опубликовать данное постановление в средствах массовой информации.
Председатель избирательной комиссии МО «Ленский наслег» А.В.Иванова
Секретарь избирательной комиссии МО «Ленский наслег» А.М.Ваншева

3. Суһаллык Нам с. чааһынай дьызын учаастагын кытары атылыһыбын, атастаһыкка биэрэбин. Дьыэтэ эргэ өтөх, 1960 с. туугу, быстах болдоххо эрэ олоорго сөптөөх. Учаастага көнө, кураанах, үгүс тутууга суох (12 сот.). Болдохтор сыаната — 600 т.с. Түһэрсииххэ сөп. Атастаһып массына. Мат. кап. буолуон сөп, эбии төлөбүрү кытары. Оҕо саада, оскуола, күөл чугас.
Тел. 89644183759

Коля кыра эрдэбиттэн балтыларын, бырааттарын олус таптыыра, көрөрө-харайыра. Саамай бэйэлээдэрэ, сымнаҕастара... «Мин саамай сымнаҕастарабын, саамай красавчиктарабын буоллат дуо?» дии-дии мичээрдийи турара бу баар. Өлөр күнүн кизнэттигэр «Мамаа милигин сыллаа эрэ» диэн сыллаабыта. Оо... бу оҕобун бүтэһинин сыллаабыт эбиһин... Ону билбитим буоллар ньи... Арай оҕобут аатын ааттарга, күн курдук биер кыыс оҕолооҕо дууһабытын сымнатар. Эмиэ аратын курдук мичээринэн сылдыр кырачаан киһичээн. Коля оҕотун олус күүскэ таптыыра.

Оҕобут бу куһаҥан сүтүктээх күн иннинэ үөрэххэ туттарбар бараттан, атын идэни баһылаары медосмотр бара сылдыбыта эбээт... Бу сидьин санаалаахтарга оҕобутун суорума суоллабыт дьыалаларыгар сөптөөх үрдүк миэрэ хас биридди бэйэлэригэр бэйилиннэ. Инники олохторун бэйэлэри сарбыннылар! Эдэр ыччаттар арыгыны иһимэн, батыһыман, үйэлэр-саастар туһары арыгы туох да үчүгэйи онорботоҕо, оноруо да суоҕа, инники олоххутун харыстаан уонна бука бары дьонтон көрдөһүө этибит, хаһан баҕарар, ханна баҕарар ким эмит, кими эмит атаҕастарыбын, охсуһа сылдырын көрдөргүт түргэнник тыллыр буолун. Оннук биер эмит киһи олоҕун быһыһааххыт этэ.

Оҕобут кылгас олоҕор алтыспыт, үөрөспит, үлэлэспит доһотторугар, үөрөспит учууталларыгар, куруһуогун салайааччыларыгар, баар-суох чугас доһотторугар, дьүөгэлэригэр, бары аймахтарга барҕа махталбытын тиэрдэбит.

Таптаһаах оҕобут, сэммит, убайбыт, бырааптыт, сырдык-ыраас санаан, ыраас-кэрэ мичээрин өрүү биһиги сүрэхпиттэн симэлийиң суоҕа. Быдан дьылырҕа быраһаай, дойдун буора сымнаҕас суорбан, сыттык буоллун.

Ийэтэ, эбэлэрэ, оҕото, биригэ төрөөбүттэрэ, аймахтара

® **Продаю земельный участок** в с. Намцы. Цена 300 т.р. Возможен торг.
Тел. 89248605079, 89143012135

® **Продается частный 2-х этажный дом** в с. Намцы 136 м2, усадьба 25 соток, все надворные постройки, спокойный район.
Тел.89142620883, 89248671432 (ватсап), 89644244154

® **Сыбаайбалары, үбүлүөйдэри, бырааһынныктыгары хаартыскаҕа түһэрэбин** уонна араас бачээт өнгөлөрүн онгоробун.
Тел. 89245687277

® **Хоту заправка утары кураанах, көнө, үрдүк, бағаналардаах 15 суотайдаах учаастак атыыланар** — 400 т.с.
Тел. 89244606647

® **Продаю норковую шубу** с кашпоном черного цвета, размер 42. Обращаться с 19 час до 22 час.
Тел. 89241629323

Утерян паспорт на имя Иленины Елены Ивановны. Нашедших просим вернуть за вознаграждение.
Тел. 89244624203

Биригэ үлэтир коллегаларыгар, кини кэрэҕинигэр Марина Егоровна, Михаил Петрович Сивцевтэргэ ийэлэрэ, тыыл, үлэ ветерана КОЛОДЦНИКОВА Мария Васильевна ырахан ыарытттан күн сириттэн барбытынан биригэ төрөөбүттэригэр, оҕолоругар, бары аймахтарыгар дириг кутурбаммытын тиэрдэбит. Бөтүгэ нэһилиэгин дьаһалтатын коллектива	Өр сылларга Сбербанҕа биригэ үлэһэбит ытыктыр коллегаларыгар Матвеева Роза Дмитриевна таптыр кэрэҕэнэ, үлэ, тыыл ветерана, улус «Ытык киһитэ» МАТВЕЕВ Василий Васильевич ырахан ыарытттан күн сириттэн барбытынан, оҕолоругар, сизнэригэр, хос сизнэригэр, аймахтарыгар дириг кутурбаммытын тиэрдэбит. Дьүөгэлэригэр Пантелова Л.С., Попова М.М., А.П., Ю.П. Ермолаевтар
Таптыр кырачаан балтыбын СОЛОВЬЕВА Сардана күн сириттэн хомолтолоохтук барбытынан балтыбыгар Соловьева Туйаара Алексеевнага дириг кутурбаммытын тиэрдэбит. Биригэ төрөөбүттэрэ, чугас аймахтара	Диригтин убаастыыр, ытыктыр убайбыт, Саха Республикатын нуруотун хаһаайсыбатын үтүөлээх үлэһитэ, ССРС Сибээһин туйгуна, Нам селотун Бочоттаах гражданина, үлэ, тыыл бэтэрээнэ МАТВЕЕВ Василий Васильевич уһун, ыарахан ыарытттан саҥаспытыгар Роза Дмитриевнага, оҕолоругар, сизнэригэр, хос сизнэригэр дириг кутурбаммытын биллэрэбит. Матвеевтар, Ивановтар, Поповтар
Намнаабы оскуола-саад коллектива биригэ үлэтир коллегаларыгар, начальнай кылаас учууталыгар Павлова Вера Федоровнага, оҕолоругар Басяга, Валерияга, чугас аймахтарыгар кэрэҕэнэ, таптаһаах аҕалара, күтүөттэрэ ПАВЛОВ Владимир Васильевич соһуччу күн сириттэн туораабытынан дириг кутурбаммытын биллэрэбит.	CP нуруотун хаһаайсыбатын үтүөлээх үлэһитэ, ССРС Сибээһин туйгуна, Нам оройуонун, Ленский нэһилиэгин «Ытык киһитэ», үлэ, тыыл бэтэрээнэ, убаастыыр, ытыктыр киһитэ МАТВЕЕВ Василий Васильевич ырахан ыарытттан олохтон туораабытынан кэрэҕинигэр Роза Дмитриевнага, оҕолоругар, күтүөттүгэр, сизнэригэр дириг кутурбаммытын тиэрдэбит. Барамыгиннар, Бугаевтар
Оҕобут курдук саныыр күндү киһибит БЕРХОВЦЕВ Аlesia эдэр сааһыгар хомолтолоохтук бу орто дойдуттан барбытынан дьонугар, аймахтарыгар дириг кутурбаммытын тиэрдэбит. Аһыгытын тэҥгэ үлэһэбит. Прокопьевтар дьыэ кэрэгтэтэрэ, Колесов А.М.	Таптыр киһипитигэр Наталья Васильевнага, уолбар, бырааптыгар Гаврил Аркадьевичка, сизнэригэр Сарданага, Ганяга уонна хос сизнэригэр Эрханга, Айсенга таптаһаах аҕалара, эһэлэрэ, хос эһэлэрэ МАТВЕЕВ Василий Васильевич ырахан ыарытттан күн сириттэн букатын барбытынан чугас дьонугар дириг кутурбаммытын тиэрдэбит. Намтан Поповтар, Климовскайтар уонна кинилэр оҕолоро, Хагаластан Едимовтар, Харбалластан Софья Захаровна
Выражаем глубокое соболезнование родным и близким по поводу безвременной кончины нашего дорогого друга, одноклассника БЕРХОВЦЕВА Аlesia В нашем сердце ты останешься как добрый, отзывчивый, скромный парень. Одноклассники 2009 выпуска МБОУ «НСОШ №2», кл. рук. С.М. Павлова	Бараатым, улус «Ытык киһитэ», CP нуруотун хаһаайсыбатын үтүөлээх үлэһитэ, сибээс бэтэрээнэ МАТВЕЕВ Василий Васильевич олохтон туораабытынан кэрэҕинигэр Роза Дмитриевнага, оҕолоругар, сизнэригэр, бары аймахтарыгар дириг кутурбаммытын тиэрдэбит. Байһалы сүрдүк мөссүөнэ биһиги сүрэхпитигэр өрүү тыһынаах буолуоҕа. И.И. Сивцев уонна кини оҕолоро
Выражаем глубокое соболезнование нашей подруге Собакиной Людмиле Васильевне, сыновьям Петру, Андрею, невесткам и внукам по поводу кончины любимого мужа, отца, дедушки СОБАКИНА Ивана Петровна Помним, скорбим в месте с вами. Охлопова Е.М., Эверстова М.И.	Нам улууһун дьаһалтата, улус депутаттарын мунһаба, ветераннар сэйиэттэрэ Саха Республикатын нуруотун хаһаайсыбатын үтүөлээх үлэһитэ, ССРС Сибээһин туйгуна, Нам оройуонун, Ленский нэһилиэгин «Ытык киһитэ», үлэ, тыыл бэтэрээнэ МАТВЕЕВ Василий Васильевич 84 сааһыгар уһун, ырахан ыарытттан олохтон туораабытынан кэрэҕинигэр Роза Дмитриевнага, оҕолоругар, сизнэригэр дириг кутурбаннарын тиэрдэллэр. Саха Республикатын нуруотун хаһаайсыбатын үтүөлээх үлэһитэ, ССРС Сибээһин туйгуна, Нам селотун Бочоттаах гражданина, үлэ, тыыл бэтэрээнэ МАТВЕЕВ Василий Васильевич уһун, ырахан ыарытттан күн сириттэн барбытынан, кэрэҕинигэр Матвеева Роза Дмитриевнага, оҕолоругар, сизнэригэр, чугас дьонугар дириг кутурбаммытын тиэрдэбит. «Ленский нэһилиэк» ИТ дьаһалтата, нэһилиэк депутаттарын Сэйиэтэ
Күндү таптыр кэрэҕин, аҕабыт, эһэбит, хос эһэбит, Саха Республикатын нуруотун хаһаайсыбатын үтүөлээх үлэһитэ, Нам оройуонун уонна Батаарай (Уус-Алдан) нэһилиэгин бочоттаах гражданина, ССРС Сибээһин министерствотын туйгуна, сибээс, үлэ, тыыл ветерана МАТВЕЕВ Василий Васильевич б.д. атырдык ыйын 12 күнүгэр ырахан ыарытттан олохтон туораабытын билэр дьонугар, аймахтарыгар, коллегаларыгар диригник курутууһун туран биллэрэбит. Кэрэҕэнэ, оҕолоро, сизнэрэ, хос сизнэрэ	Саха Республикатын нуруотун хаһаайсыбатын үтүөлээх үлэһитэ, ССРС Сибээһин туйгуна, Нам оройуонун, Ленский нэһилиэгин Бочоттаах гражданина, үлэ, тыыл бэтэрээнэ МАТВЕЕВ Василий Васильевич уһун, ырахан ыарытттан күн сириттэн барбытынан, кэрэҕинигэр Матвеева Роза Дмитриевнага, оҕолоругар, сизнэригэр Кебекөн нэһилиэгин олохтоо дьаһалтатын уонна бэтэрээннэр Сэйиэттэрин аатыттан дириг кутурбаммытын тиэрдэбит.
Күндү убаастыыр киһибит, биһиги аҕабыт, эһэбит, хос эһэбит доһоро, үлэһиттээх МАТВЕЕВ Василий Васильевич ырахан ыарытттан күн сириттэн барбытынан кэрэҕинигэр, оҕолоругар, сизнэригэр, хос сизнэригэр дириг кутурбаммытын биллэрэбит. Сивцев Николай Гаврилович оҕолоро, сизнэрэ, хос сизнэрэ	Бэйэбит үлэһитигэр Матвеев Александр Васильевичка аҕата, Намнаабы ЛТЦ-га өр кэмгэ начальнигынан үлэһэбит, сибээс, тыыл уонна үлэ ветерана МАТВЕЕВ Василий Васильевич ыалдыан олохтон туораабытынан Александрга Васильевичка уонна аймахтарыгар дириг кутурбаммытын тиэрдэбит. Намнаабы ЛТЦ коллектива
Саамай убаастыыр, ытыктыр убайбыт, Саха республикатын нуруотун хаһаайсыбатын үтүөлээх үлэһитэ, Нам оройуонун, Нам селотун бочоттаах гражданина, ССРС Сибээһин министерствотын туйгуна, сибээс, үлэ, тыыл ветерана МАТВЕЕВ Василий Васильевич соһуччу улахан ыарытттан олохтон туораабытынан саҥаспытыгар Роза Дмитриевнага, оҕолоругар, сизнэригэр дириг кутурбаммытын тиэрдэбит. Матвеев С.С., Матвеев Е.С., Варламова Р.С., Матвеева В.С., Романова М.С., Матвеева М.С., Петрова М.С., Долгунова Е.С., Серкина Е.С. дьыэ кэрэгтэтэрэ	Убаастыр табаарыстарытыгар Галина Степановна, Руслан Николаевич Сивцевтэргэ таптаһаах ийэлэрэ, Эбээн-Бытантай улуусун Саккырыр салыһыттан төрүүтүөх үлэ, тыыл бэтэрээнэ ШАДРИНА Зинаида Дмитриевна уһун, ырахан ыарытттан өлбүтүнэн дириг кутурбаммытын тиэрдэбит. Николаевтар
Диригник убаастыр күтүөппүт МАТВЕЕВ Василий Васильевич уһун, ырахан ыарытттан өлбүтүнэн таптаһаах кырдыҕас эдьийитигэр Матвеева Роза Дмитриевнага, оҕолоругар, сизнэригэр дириг кутурбаммытын биллэрэбит. Кытаатан тулуйаар, бары биригэ буолун. Намтан Евдокия, Ульяна Аввакумовтар, Мэнэ-Хангалытан Татьяна, Павел Брызгаловтар, Уус-Алдан Тандыттан, Каптаниттан бары Калининскайдар, Мындаабаттан Людмила, Мария Андросовтар	Оскуолаҕа биригэ үөрэммит дьүөгэбитигэр, үөрэпит оҕобутугар Надежда Борисовнага, таптаһаах ийэтигэр Надежда Васильевнага, чугас дьонноругар, дьыэ кэрэгтэтэрэ таптаһаах уоллара, убайдара, бырааттар. ПОПОВ Николай Борисович уһун, ырахан ыарытттан олохтон туораабытын дириг кутурбаммытын тиэрдэбит. 2002 с. биригэ үөрэммит оҕолорун, кыл. сал. Т.Н. Обутова, А.Д. Яковлев

Кылаабынай редактор В.Г. КАСЬЯНОВ
ОТДЕЛЛАР:
 редакторы солбууааччы — 41496, хаһыаты тангыс — 41332, бухгалтерия — 41141, факс — 41141, 41496.

Тэрийэн таһарааччылар: СР Правительствота, «Нам улууһун «Энсиэли» хаһыат редакцията» автономнай учреждение. Сибээс, информационнай технологиялар уонна маассабай коммуникациялар эйгэлэригэр кэтээн көрүүгэ Федеральной сулууспа СР управлениетыгар 2012 с. олунньу 7 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ — **ПИ №ТУ14-0216**.
 Сурукка аакыттын-суолугун, үлэһитин, дьыэбит аадырыһын чопчу ыйын. Редакцияҕа кирибит суруктар төнөрүллүбэттэр. **Автор этэрэ хаһыат санаатынын мэлдьи биир буолбат.**

«ЭНСИЭЛИ» - Нам улууһун хаһыата.
678380, Саха Республиката, Нам улууһа, Нам сэл., Заложной ул. 4.
E-mail: Namtsy41141@mail.ru; editor@namtsy.sakha.ru

«Энсиэли» хаһыат РИС таһылына, таһылына уонна бачээттир сыаҕар бачээттэннэ. **Аадырҕа:** Нам сэл. Заложная ул. Л4 Формата А3. Кээмэйэ 2,0 бачээт. Ли **Көнүл сыананан атыыланар Индекс — Р0005.** Тиража — 1454 Бачээккэ илии баттаньтын графика — 12:00 ч. 14.08.2015 с. Бачээккэ илии баттанна — 11:20 ч. 14.08.2015 с.